การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

รัฐเขตร แรงทน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

รัฐเขตร แรงทน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

MANAGING THE RELATIONSHIP BETWEEN THE SCHOOL AND THE COMMUNITY UNITED CAMPUS BENCHAMIT GROUP UNDER THE CHIANG RAI SECONDARY SCHOOL DISTRICT OFFICE

RUTTHAKATE RANGTON

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration
May 2022

Copyright 2022 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขต

เบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

ของ รัฐเขตร แรงทน

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. จิติมา วรรณศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง: การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

ผู้ศึกษาค้นคว้า: รัฐเขตร แรงทน, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ

คำสำคัญ: การบริหารความสัมพันธ์, โรงเรียนกับชุมชน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย จำนวน 191 คน โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ 1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การเปรียบเทียบ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Sheffe's method) จากผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา คือ ด้านการบริการชุมชน และด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ 2) จากผลการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกัน

Title: MANAGING THE RELATIONSHIP BETWEEN THE SCHOOL AND THE COMMUNITY UNITED CAMPUS BENCHAMIT GROUP UNDER THE CHIANG RAI SECONDARY SCHOOL DISTRICT OFFICE

Author: Rutthakate Rangton, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2022

Advisor: Assistant Professor Dr. Sunthon Khlal um

Keywords: Relationship management, School and Community

ABSTRACT

The objectives of this research 1) were to study the relationship between school and community management. United Campus Benjamit Group under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office 2) to compare the relationship management between the school and the community. United Campus Benjamit Group Under the Chiang Rai Secondary School District Office Classified by school size The samples used in this research were school administrators and teachers in the United Campus Benjamit Group. Under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office, 191 people were assigned the number of samples according to the tables of Craigie and Morgan. and using a simple random sampling method (Simple Random Sampling). The research instrument was a questionnaire. The analysis result was a concordance index of 1.00 and a confidence value of 0.99 in the whole version. The statistics used in the data analysis were: Frequency distribution, percentage, mean, standard deviation Comparison (F-test) and One-way ANOVA when found a statistically significant difference of 0.05 by comparing the differences by pairs by Sheffe's method. From the results of the study, it was found that 1) The relationship between school and community management United Campus Benjamit Group Under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office Overall, it's at a high level. The aspect with the highest average was the role of the Basic Education Commission, followed by the community service aspect. and the aspect of receiving help from the community The aspect with the lowest mean was the aspect of strengthening relationships with communities and other agencies. United Campus Benjamit Group under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office, consisting of strengthening relationships with the community and other agencies; community service The role of the basic education committee and the aspect of receiving help from the community Classified by school size, it was found that both overall and each aspect are different.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ ในการให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ ตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่จนสำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่าน ดร.ณัฐวุฒิ สัพโส ตำแหน่งอาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา ผู้ช่วยคณบดี มหาวิทยาลัยพะเยา นายอรรณพ จูจันทร์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย และดร.วันรักษ์ ขันหอม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนป่าแดดวิทยาคม อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจทานเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าสมบูรณ์ และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงรายทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และอำนวยความสะดวกให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้รับจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา และคณาจารย์ ทุกท่าน ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนศิษย์ประสบความสำเร็จในวันนี้

รัฐเขตร แรงทน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญตาราง ..... ญ

สารบัญภาพ ..... ฏ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3

สมมติฐานของการวิจัย 3

ขอบเขตของการวิจัย 3

นิยามศัพท์เฉพาะ 4

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7

บริบทของกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 8

หลักการและแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 8

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 24

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 45

สรุปกรอบแนวคิดจากการวิจัย 49

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและขนาดสถานศึกษา.....57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.58
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....67
บทที่ 5 บทสรุป.....74
สรุปผลการวิจัย.....74
อภิปรายผลการวิจัย.....78
ข้อเสนอแนะ.....82
บรรณานุกรม.....85
ภาคผนวก.....89
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือ.....90
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....91
นิสิตปริญญาโทหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต.....91
ภาคผนวก ค ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....98

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป 104

ประวัติผู้วิจัย 113

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างในโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....51

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....57

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในภาพรวม.....59

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ.....60

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการประชาสัมพันธ์.....61

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการบริการชุมชน.....63

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....64

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน.....66

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา (n = 191).....68

ตาราง 10 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ จำแนกตามสถานศึกษา 69

ตาราง 11 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการประชาสัมพันธ์ จำแนกตามสถานศึกษา.....70

ตาราง 12 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสถานศึกษา.....71

ตาราง 13 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานศึกษา 72

ตาราง 14 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน จำแนกตามสถานศึกษา.....73

ตาราง 15 แสดงผลดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 98

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดจากการวิจัย.....49

ภาพ 2 แสดงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ.....104

ภาพ 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....104

ภาพ 4 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน.....105

ภาพ 5 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขนาดสถานศึกษา.....105

ภาพ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....107

ภาพ 7 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษาภาพรวม.....108

ภาพ 8 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษารายด้าน.....111

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่ทำหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณภาพของสังคม ซึ่งในการจัดการศึกษานั้นเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญยิ่งที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการ แต่องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไม่ได้อยู่ที่โรงเรียนเพียงองค์กรเดียว จะต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ร่วมด้วย โดยเฉพาะชุมชนดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการเข้ามาร่วมจัดการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 43 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่าการจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นและเอกชน นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษากับชุมชนไว้ดังนี้ มาตรา 24 (6) การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และในมาตรา 29 ก็ได้บัญญัติไว้ว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน เป็นแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 29 กล่าวคือบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น นอกเหนือจากรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชนสังคมและประเทศชาติ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นการ

เพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาภารกิจของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 193)

สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วยสถานศึกษาในพื้นที่จำนวน 18 อำเภอ โดยจัดอยู่ใน 4 สหวิทยาเขต ได้แก่ 1) สหวิทยาเขตริมกก รับผิดชอบโรงเรียนในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัยและอำเภอเวียงเชียงรุ้ง 2) สหวิทยาเขตเบญจมิตร รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอพาน อำเภอป่าแดด อำเภอแม่ลาว อำเภอแม่สรวย และอำเภอเวียงป่าเป้า 3) สหวิทยาเขตสุดถิ่นไทย รับผิดชอบโรงเรียนในอำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวงและอำเภอดอยหลวง 4) สหวิทยาเขตอิงโขง รับผิดชอบโรงเรียนในอำเภอเชียงของ อำเภอเวียงแก่น อำเภอเทิง อำเภอขุนตาลและอำเภอพญาเม็งราย รวมทั้งหมด 41 โรงเรียน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย มีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2546 รับรองภารกิจตามแผนการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) แผนการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย, 2563, สื่อออนไลน์)

ตามแนวทางเกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้โรงเรียนและชุมชนมีการประสานความร่วมมือในการบริหาร ซึ่งเป็นหลักฐานในการปฏิบัติสามารถตัดสินใจดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินกิจกรรมหลายประการ เพื่อพัฒนาตนเองสู่มาตรฐาน ส่วนการบริหารงานของสถานศึกษา มีกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่รัดกุม เคร่งครัดในการปฏิบัติยากต่อการทำความเข้าใจ จึงทำให้ชุมชนไม่อยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษา ประกอบกับสถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องของการบริหารความสัมพันธ์ชุมชนในการที่จะให้ความรู้แก่ชุมชนได้ จึงทำให้การมีส่วนร่วมในเรื่องของการบริหารงานของสถานศึกษามีน้อยและเท่าที่ผ่านมาสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการบริหารจัดการของสถานศึกษาเพียงแต่จะขอเงินหรืออุปกรณ์มาสนับสนุนเท่านั้น ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จากรายงานการ

วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาส่วนของการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยพบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทั้งบริจาคทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์และการร่วมเป็นวิทยากร แต่ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ยังไม่สามารถมีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมริเริ่ม ร่วมวางแผนและร่วมประเมินผลได้ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตรก็ได้พบปัญหาเช่นกัน

สาเหตุดังกล่าวเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี การที่โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งจะเป็นสิ่งที่เสริมสร้างความแข็งแรงและการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้เกิดประสิทธิผลโดยคำนึงถึงคุณภาพที่ได้มาตรฐานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและกระจายโอกาสทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. โรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นในการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงรายแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 โรงเรียน ผู้อำนวยการ 11 คน รองผู้อำนวยการ 8 คน ครูผู้สอนจำนวน 359 คน รวมทั้งหมด 378 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Kreicie and Morgan, 1970 อ้างอิงใน ปัทมาพร แสงแจ่ม, 2561, หน้า 41) โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยทำการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 42)

3. **ขอบเขตด้านตัวแปร**

ตัวแปรต้น คือ ขนาดของโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

ตัวแปรตาม คือ การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อร่วมมือและที่เหลือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน เพื่อร่วมมือและช่วยเหลือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า โดยใช้แหล่งทรัพยากรซึ่งกันและกันเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคคลากรภายในโรงเรียนและประชาชนในชุมชน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ได้แก่ การเยี่ยมพบปะผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมกีฬา การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

ทางศาสนาวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น การให้บริการด้านวิชาการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น

ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบทั้งทางสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์และมีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน รวมทั้งเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้ด้วยความสะดวกราบรื่นยิ่งขึ้น

ด้านการบริการชุมชน หมายถึง การให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารของโรงเรียน ให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการสนามกีฬาของโรงเรียน ให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการห้องประชุมของโรงเรียน ให้ชุมชนยืมโต๊ะ เก้าอี้ ของโรงเรียน ให้คำแนะนำคำปรึกษาหารือทางด้านวิชาการ การนำนักเรียนไปช่วยชุมชนทำความสะอาดวัดในชุมชน นักเรียนช่วยกันปลูกต้นไม้ในชุมชน โรงเรียนจัดอบรมความรู้ให้กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน

ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บทบาทหน้าที่หลักในการร่วมกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาของสถานศึกษาและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานในด้านการจัดการเรียนการสอนคอยกำกับและติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมีส่วนร่วมพิจารณาและเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สนับสนุนและให้คำปรึกษาด้านการประกันคุณภาพของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางให้คำปรึกษาด้านการบริหารโรงเรียนสนับสนุนด้านการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันทั้งในและนอกเขตบริการมีส่วนร่วมในการบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองตรงตามความต้องการของชุมชน

ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมและพัฒนาโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนทางด้านวิชาการวิทยาการแรงงานงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ วิทยากรผู้มีความรู้ในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียนผู้นำทางศาสนาเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาด้านการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนและได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนในการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียนได้รับการเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและมีการจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงรายมีทั้งหมด 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน

ดอยงามวิทยาคม โรงเรียนนครวิทยา โรงเรียนพานพิทยาคม โรงเรียนพานพิเศษพิทยา โรงเรียนแม่อ้อวิทยาคม โรงเรียนป่าแดดวิทยาคม โรงเรียนแม่ลาววิทยาคม โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม โรงเรียนวาวีวิทยาคม โรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคมและโรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนซึ่งตามภูมิลำเนาอยู่ในอาณาเขตทางภูมิศาสตร์ที่โรงเรียนสามารถให้บริการได้

ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2564 ตามเกณฑ์ของกรมสามัญศึกษาแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

1. โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 500 คน
2. โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500–1,499 คน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 ถึง 2,499 คน
4. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป (กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา, 2553, หน้า 3)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่โรงเรียนในกลุ่มเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตมัธยมศึกษาเชียงราย จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายวางแผนและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตมัธยมศึกษาเชียงราย พิจารณาเพื่อหาแนวทางในการสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ครูในโรงเรียนในกลุ่มเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตมัธยมศึกษาเชียงราย ได้พัฒนาตนเองหรือหาแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้โรงเรียนในกลุ่มเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตมัธยมศึกษาเชียงราย และชุมชนพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาศึกษาในการวิจัยเรื่อง การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดังนี้

1. บริบทของกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
2. หลักการและแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   - 2.1 ความหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   - 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   - 2.3 ความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   - 2.4 องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   - 2.5 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน
   - 2.6 หน้าที่ของครูและผู้บริหารโรงเรียนไม่กล้าสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   - 2.7 หน้าที่ของผู้บริหารในการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   - 3.1 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ
   - 3.2 ด้านการประชาสัมพันธ์
   - 3.3 ด้านการบริการชุมชน
   - 3.4 ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
   - 3.5 ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน
4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

บริบทของกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

จังหวัดเชียงรายอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเชียงรายและมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 41 โรงเรียน โดยจัดอยู่ใน 4 สหวิทยาเขต ได้แก่

1. สหวิทยาเขตริมกก
2. สหวิทยาเขตเบญจมิตร
3. สหวิทยาเขตสุดถิ่นไทย
4. สหวิทยาเขตอิงโขง

กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตรเป็นหนึ่งในสหวิทยาเขต ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย จาก 4 สหวิทยาเขต ซึ่งรับผิดชอบโรงเรียนในอำเภอพาน อำเภอป่าแดด อำเภอแม่ลาว อำเภอแม่สรวยและอำเภอเวียงป่าเป้า มีทั้งหมด 11 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยงามวิทยาคม โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพานพิเศษพิทยา โรงเรียนนครวิทยาคม โรงเรียนแม่อ้อวิทยาคม โรงเรียนป่าแดดวิทยาคม โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม โรงเรียนวาวีวิทยาคมและโรงเรียนแม่ลาววิทยาคม โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคมและโรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพานพิทยาคม

หลักการและแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ความหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สถาบันการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนมีหน้าที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในด้านความเก่งเรียน เกณฑ์การทำงานและรักการเรียนรู้ ชุมชนและผู้ปกครองมีบทบาทในการจัดการศึกษามีส่วนในการร่วมคิด เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของบุคคลในท้องถิ่น บทบาทการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะถ้าสถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดี การบริหารและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนจะเป็นไปอย่างราบรื่นและเรียบร้อย

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.) กล่าวว่าการปฏิรูปการศึกษาจะประสบผล สังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กลับมาถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วม สนใจในกระบวนการจัดการศึกษา ระดับถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วม สนใจกระบวนการจัดการศึกษาและการเรียนของบุตรหลาน เด็ก เยาวชนในชุมชน ซึ่งจะช่วยสร้างความสัมพันธ์

ระหว่างชุมชนกับสถานศึกษาเพิ่มขึ้น และจะเป็นพลังขับเคลื่อนให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในกระบวนการจัดการศึกษา การติดตาม ประเมินผล เพื่ออนาคตที่ดีของเด็กและเยาวชนในชุมชน

รัตนา กาญจนพันธ์ (2556, หน้า 136-137) กล่าวถึงความหมายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนและประชาชนในชุมชน เพื่อให้มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กล่าวคือโรงเรียนจะได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน แรงงาม แม่ทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชน และชุมชนก็ได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่นกัน เป็นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือประสานงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยมุ่งสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียนและชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนในท้องถิ่น

สมนึก พงษ์สกุล (2556, หน้า 13) กล่าวว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการดำเนินการใด ๆ ที่เกิดจากการร่วมมือจากชุมชนสู่โรงเรียน และโรงเรียนชุมชน ร่วมกันวางแผน ประสานงาน จัดบุคลากรและเผยแพร่ความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน

วาสนา ชูแสง (2557, หน้า 15) ได้สรุปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนร่วมกำหนดความมุ่งหมายและนโยบาย รวมถึงในการร่วมมือในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ความสนับสนุนทางด้านทรัพยากร กำลังคนและทุนทรัพย์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ในขณะเดียวกันก็มีความเจริญก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ทั้งของโรงเรียนและชุมชน

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 25) ได้สรุปว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนคือการดำเนินการติดต่อสื่อสาร การได้รับความร่วมมือจากชุมชน การสนับสนุนการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงิน วัสดุอุปกรณ์ เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและชุมชน เพราะครั้งการบริหารหรือการดำเนินการ และการติดต่อสื่อสารล้วนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปได้โดยสะดวกและบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดต้องพึ่งพาอาศัยกันทั้งสองฝ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนฉะนั้นการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

รุ่งทิพย์ เข็มทิศ (2559, หน้า 26) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การวางแผนดำเนินการบริหาร ติดต่อประสานงานร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชน ผู้บริหาร คณะครู อาจารย์ และสร้างความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทั้งโรงเรียนและชุมชน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

รุ่งทิพย์ เข็มทิศ (2559, หน้า 25) กล่าวว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึงการวางแผนดำเนินการบริหารงาน ติดต่อประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนในชุมชนสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชน ผู้บริหาร คณะครู อาจารย์และสร้างความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริงส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทั้งโรงเรียนและชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 แนวการจัดการศึกษา กล่าวถึงเจตนารมณ์ที่จะจัดการศึกษา มาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 29 โดยยึดหลักว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ข้อมูล และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน

ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ (2548, หน้า 20) กล่าวว่า โรงเรียนและชุมชนต่างฝ่ายต่างให้จัดการศึกษาต่อบุคคลและสังคมคู่ขนานกัน

ความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่ง ที่จะพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต จนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโรงเรียนจึงเปรียบเสมือนสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ จากงานที่มีความสำคัญดังกล่าว งานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ชุมชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหาร การส่งเสริมสนับสนุน กรมทรัพยากรด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกันในการจัด

การศึกษา โดยมีผู้บริหาร คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

วาสนา ชูแสง (2557, หน้า 18) ได้สรุปไว้ว่า เลิกจากโรงเรียนและชุมชนมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ การพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้เข้าใจตรงกันและให้ชุมชนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนและมีความเต็มใจให้ความร่วมมือกับโรงเรียนก็จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านมีความคล่องตัว ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่และนำไปสู่การพัฒนาเยาวชน ชุมชน และประเทศตามลำดับ

สมนึก พงษ์สกุล (2556,หน้า 20) ได้กล่าวว่า ชุมชนกับโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางสังคมที่แยกจากกันไม่ได้เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางสังคมที่ได้รับมอบหมายโดยกฎหมายให้ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับคนในสังคม ขณะเดียวกันสังคมก็คือผลผลิตของหน่วยงานจากการศึกษาซึ่งประกอบด้วยบุคคลแต่ละคนและครอบครัวของแต่ละคน องค์กรธุรกิจและองค์กรทางสังคมอื่น

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558,หน้า 20) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งในสังคมซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาสังคมขณะเดียวกันก็ต้องมีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือในการพัฒนาการศึกษาโดยตรงดังนั้นความสำคัญในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะนำความรู้ที่มีอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนมาใช้พัฒนาคน พัฒนาชุมชน โดยวิธีการช่วยเหลือชี้แนะแนวทางให้บุคคลในชุมชนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ (Perfect man) สามารถจัดชุมชนและดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนได้ อีกทั้งยังเป็นแนวทางที่เป็นการสนับสนุนให้บุคคลในชุมชนเหล่านี้เป็นรากฐานที่ดีในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคตอีกด้วย

สรุปได้ว่าการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความเกี่ยวข้องผูกพันกันทั้งสองฝ่ายให้มีความสอดคล้องกันอย่างใกล้ชิดเพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของชุมชนเกิดจากความต้องการหรือจำเป็นของชุมชน เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับด้วยกันทั้งสองฝ่าย โรงเรียนเป็นศูนย์รวมสนับสนุนดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเกิดการพึ่งพาอาศัยเกื้อครูลระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

หลักการในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พินิจตา วีระชาติ ได้เสนอหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้คือ

1. การทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์สนใจของประชาชน และปรับปรุงโรงเรียนให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้

2. การผูกมิตรสัมพันธ์กับชาวบ้าน และการรักษาบรรยากาศอันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน

3. ศึกษาความรู้เรื่องชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อที่จะหาสิ่งที่มีประโยชน์มาสอนนักเรียนซึ่งจะทำให้นักเรียนใกล้ชิดกับโรงเรียนมากขึ้น การรับใช้ชุมชนด้วยวิธีการ ดังนี้

3.1 ทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน

3.2 ชักชวนชาวบ้านเข้าหาโรงเรียน

3.3 เปิดโอกาสให้ชาวบ้านใช้โรงเรียน

3.4 จัดการศึกษาผู้ใหญ่

3.5 จัดนันทนาการต่าง ๆ ร่วมกับชาวบ้าน

3.6 จัดตั้งสมาคมครูและผู้ปกครองเพื่อร่วมกันบริหารโรงเรียนให้เจริญ

3.7 พยายามเผยแพร่กิจกรรมของโรงเรียนให้ประชาชนทราบด้วยวิธีการต่าง ๆ

3.8 จัดตั้งสมาคมนักเรียนเก่า เพื่อให้นักเรียนเก่าไม่ลืมโรงเรียนและทำประโยชน์แก่โรงเรียน

สมนึก พงษ์สกุล (2556, หน้า 24) ได้กล่าวว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนควรยึดหลักในการปฏิบัติงานด้วยความบริสุทธิ์ใจแล้วตั้งใจอย่างจริงจัง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

รุ่งทิพย์ เข็มทิศ (2558, หน้า 4) ได้กล่าวว่า การดำเนินการในคณะบุคคลในแต่ละองค์กร คือโรงเรียน ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกันพบปะหารือ แสดงความคิดเห็น การสื่อสารที่ชัดเจนไม่ว่าจะเป็นการประชุม หรือจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การดำเนินการต่าง ๆ เรานั้นได้ผ่านกระบวนการพี่มีรูปแบบที่ชัดเจน ก่อให้เกิดผลดีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการศึกษา ความรัก ความหวงแหน ความชื่นชม ความเป็นเจ้าของในองค์กรและชุมชนร่วมกันตลอดไป

วาสนา ชูแสง (2557, หน้า 23) ได้สรุปไว้ว่า

1. ควรมีการศึกษาพื้นฐานของชุมชนนั้นให้เข้าใจเพื่อปรับวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสมกับคนในชุมชน

2. มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เพื่อให้โรงเรียนและชุมชนมีความเข้าใจที่ตรงกันและควรมีเนื้อหา ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เข้าใจง่ายและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกโรงเรียนซึ่งจะต้องมีความคล่องตัวและสามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์อีกครั้งใช้วิธีการที่ง่ายและเป็นกันเองกับคนในชุมชน

4. โรงเรียนควรยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคนในชุมชน

จะหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่นักศึกษาได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า โรงเรียนเป็นจุดรวมและเป็นศูนย์กลางของประชาชน อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รับผิดชอบในการจัดการศึกษา และคณะครูยังต้องผูกมิตรกับประชาชนด้วยความจริงใจ ยกย่องให้เกียรติ ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ศึกษาความต้องการของชุมชนส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี ใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุกด้าน ศึกษาความเปลี่ยนแปลง ลดความขัดแย้ง บุคลากรในโรงเรียนเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอบุคลากรทุกคนเป็นแบบอย่างที่ดี การจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน ชนโรงเรียนเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและมีชื่อเสียงที่สุด

ขั้นตอนและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

รัตนา กาญจนพันธุ์ (2556) กล่าวถึง กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้สอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนในความสัมพันธ์กับชุมชน ครอบคลุม 6 งานคือ

1. งานให้บริการชุมชน หมายถึง การบริการที่โรงเรียนให้กับชุมชนตามความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้ ได้แก่การให้บริการด้านข่าวสารข้อมูลวิชาการ อาชีพ การให้คำแนะนำคำปรึกษาหารือ การให้บริการด้านสวัสดิการเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่น ที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามกีฬา สหกรณ์ร้านค้า ธนาคารข้าว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้านตัดผม ตู้ยาสามัญประจำหมู่บ้าน น้ำสะอาด เป็นต้น

2. งานรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การรับความช่วยเหลือจากชุมชนทุกอย่าง ทั้งทางด้านวิทยากร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ การดังกล่าวโรงเรียนได้วางแผนหรือโครงการในการขอรับความช่วยเหลือล่วงหน้าและเมื่อได้รับการสนับสนุนจะจัดกิจกรรมยกย่องให้เกียรติที่บัตรหรือรายงานผู้บังคับบัญชาชั้นสูง เพื่อออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการต่อไป

3. งานเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนกับหน่วยงานอื่น ๆ หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์อันดี การจัดนิทรรศการ การจัดงานประจำปี การจัดงานวันปีใหม่ วันสงกรานต์ วันลอยกระทง หล่อเทียนเข้าพรรษา วันไหว้ครู วันพ่อ วันแม่ วันแจกประกาศนียบัตร ทัศนศึกษาชุมชน การแข่งขันกีฬา เป็นต้น

4. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นงานที่โรงเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2539 ซึ่งจะต้องดูแลดำเนินการตั้งแต่การสรรหา การเสนอแต่งตั้ง การเสริมความรู้

บทบาทหน้าที่ การจัดประชุมและดูแลให้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการพัฒนาตามที่รัฐต้องการ

5. การจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคมหรือมูลนิธิฯ เพื่อแสวงหาแนวทางและความร่วมมือจากชุมชน ด้วยการสนับสนุนให้ชุมชนได้มีโอกาสจัดตั้ง รวมทั้งสนับสนุนให้ชุมชนได้มีโอกาสจัดตั้ง รวมทั้งสนับสนุนให้กลุ่มเรานี้มีโอกาสได้คำปรึกษาจากตั้ง รวมทั้งสนับสนุนให้กลุ่มดาวนี้ได้มีโอกาสให้คำปรึกษาจัดตั้งกิจกรรมช่วยเหลือโรงเรียนร่วมกันพัฒนาโรงเรียนให้มีความพร้อมด้านต่าง ๆ มากขึ้น

6. งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเพราะเป็นงานที่เผยแพร่ข่าวสารการดำเนินการของโรงเรียนให้ชุมชนทราบและมีความภูมิใจในผลงานร่วมกัน รวมทั้งจะเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตั้งแต่ช่วยให้โรงแรมปฏิบัติงานด้วยความสะดวกราบรื่นยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ปฏิบัติโดยทั่วไป เช่น การประชุมผู้ปกครอง การทำจุลสาร สิ่งพิมพ์ป้ายประกาศ การพบปะเยี่ยมเยียน การออกข่าวทางสื่อสารมวลชน การจัดทำหอกระจายข่าว เสียงตามสายหรือการพูดประชาสัมพันธ์ในพิธีการต่าง ๆ ที่มีโอกาส เป็นต้น

ศุภรัตน์ ปุ้งของ ได้สรุปว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต้องยึดหลักการจัดการบ้านเมือง และสังคมที่ดี ซึ่งมีหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ แม่ความคุ้มค่า ตลอดจนการนำหลักการบริหารของ Deming (1999) มาใช้ Sound คือ จะต้องมีการวางแผน ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง ต่อเนื่องสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยทั่วไปมี 2 วิธี ประการแรก คือ การนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ได้แก่การให้ชุมชนใช้โรงเรียนให้เกิดประโยชน์ในด้านการจัดการศึกษา จากทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่นอาคารสถานที่ บุคลากรในโรงเรียน ประการที่สอง คือการนำโรงเรียนไปสู่ชุมชน เป็นการนำบุคลากรที่มีอยู่ภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน ถึงอย่างไรก็ตามโรงเรียนติดต่อประสานความร่วมมือจัดสถานที่ราชการในชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ให้เกิดการประสานประโยชน์ในการจัดการศึกษาร่วมกันด้วย

การปฏิบัติงานตามขอบข่ายการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วาสนา ชูแสง (2557) ได้สรุปการปฏิบัติงานตามขอบข่ายการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ควบคุม 6 งาน มีดังนี้

1. งานให้บริการชุมชน กล่าวโดยสรุปงานให้บริการแก่ชุมชน หมายถึง การให้บริการในด้านต่าง ๆ กับชุมชนซึ่งอาจจะเป็นทางด้านอาคารสถานที่ วิชาการความรู้หรือเทคโนโลยี แต่อยู่บนพื้นฐานความสามารถและขีดจำกัดของโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างให้ชุมชนมีความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาและชีวิตความเป็นอยู่และโรงเรียนต้องเลือกใช้เทคนิคการให้บริการให้ถูกต้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้ขอใช้บริการ เนื่องจากบุคคลในชุมชนมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์แตกต่างกัน

2. งานรับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากชุมชนกล่าวโดยสรุป งานรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งการช่วยเหลือจากชุมชนอาจจะเป็นทางด้านทุนทรัพย์ แรงงาน อุปกรณ์ โดยผ่านการประชาสัมพันธ์และโรงเรียนควรยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

3. งานเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ต้องมีการวางแผนและมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดเป็นระยะผู้ที่เป็นศูนย์กลางได้ดี คือบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนพลการกำหนดบุคลากรในการประสานงาน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนการจัดกิจกรรม เช่นการเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดกิจกรรมเสริมวิชาการสำหรับนักเรียน การแข่งขันกีฬาสีประจำปี การจัดงานปีใหม่ วันสงกรานต์ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่นในเขตพื้นที่บริการ

4. งานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวโดยสรุปแมนจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงงานที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบต่าง ๆ ที่ว่าด้วยคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยต้องดำเนินการตั้งแต่วางแผนปฏิบัติงานเพื่อสรรหาคณะกรรมการโรงเรียน ประสานงานกับบุคคลสำคัญในชุมชนเพื่อรับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการโรงเรียนพิจารณาคัดเลือก จัดอบรมส่งเสริมความรู้ตามบทบาทและหน้าที่ให้คำแนะนำคณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เป็นที่ปรึกษาด้านระเบียบแก่คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมให้คณะกรรมการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับระเบียบและประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียน เป็นต้น

5. การจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิกล่าวโดยสรุปการจัดตั้งกลุ่มชมรมสมาคมและมูลนิธิได้แก่ การดำเนินงานในการแสวงหาแนวทางและความร่วมมือจากชุมชนในการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้มีความพร้อม ในการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ ภายใต้

ระเบียบกฎหมายต่างให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบประชุมหาแนวทางกำหนดชื่อนโยบายวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน ซึ่งบุคคลภายในโรงเรียนควรเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ เพื่อประสานงานและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

6. งานประชาสัมพันธ์ กล่าวโดยสรุปงานประชาสัมพันธ์คือการเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินงานของโรงเรียนในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และให้ชุมชนเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้สะดวกราบรื่นยิ่งขึ้น ด้วยโรงเรียนควรมีการวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานต่อเนื่องตลอดเวลาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จะประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน จะทำจุลสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทำป้ายประกาศเข้าพบปะเยี่ยมเยียนรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อมวลชน ประกาศเสียงตามสายทางหอกระจายข่าวให้ชุมชนทราบและมอบหมายครูที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอย่างเป็นทางการ

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 25-36) ว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การให้บริการชุมชน การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน การศึกษาขั้นพื้นฐาน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1. ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 25-26) กล่าวถึง การให้บริการชุมชน จากแนวคิดของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านที่ได้เสนอแนะการให้บริการชุมชนไว้นั้น ขอสรุปไว้ว่าการให้บริการชุมชนการทำงานร่วมกันของบุคคลกับองค์กรหลาย ๆ ฝ่าย เพราะฉะนั้นผู้ให้บริการจะต้องให้ผู้บริการนั้นประทับใจ เกิดความพอใจ รวดเร็ว จะไป ถูกต้อง ไม่มากขั้นตอน จึงจำเป็นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง

2. ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558) กล่าวถึง การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน จากหลักแนวคิดของนักวิชาการนั้นพอจะสรุปได้ว่าการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนเป็นการสนับสนุนด้วยความเต็มใจของชุมชนทั้งด้านความคิดทุนทรัพย์วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน ซึ่งเกิดจากการสื่อสารการประชาสัมพันธ์และเกิดความตระหนักของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ศุภารัตน์ ปุ้งของ (2558) กล่าวถึง บทบาทคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ว่าคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคือคณะบุคคลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุ ผู้แทนคุณวุฒิและผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ เป็นงานที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินการตั้งแต่การสรรหาการเสนอแต่งตั้งการเสริมความรู้บทบาทหน้าที่การจัดการประชุมและดูแลให้ปฏิบัติ

ตามระเบียบดังกล่าวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการพัฒนาตามที่รัฐต้องการหน้าที่หลัก คือการกำกับดูแลสนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตลอดจนเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

4. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ตามแนวคิดที่กล่าวข้างต้นนั้น จะพอสรุปได้ดังนี้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต้องหลักการบริหารการจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีซึ่งมีหลัก 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส การมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ ไม่หลับความคุ้มค่า สนามทุนนำหลักการบริหารของ Deming (1999) มาใช้กล่าวคือจะต้องมีการวางแผนดำเนินการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงต่อเนื่องสม่ำเสมอ

5. การประชาสัมพันธ์สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันดีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือทำไมองค์กรและชุมชนในการพัฒนาแก้ไขปัญหาการศึกษาและทำให้ภารกิจของโรงเรียนดำเนินไปได้ด้วยดีบรรลุตามวัตถุประสงค์

องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

รุ่งทิพย์ เข็มทิศ (2559, หน้า 27) ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีองค์ประกอบในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดังนี้

1. นโยบายของโรงเรียน
2. ความพร้อมของโรงเรียนและชุมชน
3. มีความร่วมมือกันทุกฝ่าย
4. กลไกที่ก่อให้เกิดความร่วมมือ
5. มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสมาคมผู้ปกครองและครู
6. กำหนดบทบาทหน้าที่ร่วมกันในทิศทางที่พึงประสงค์
7. มีการดำเนินงานให้เกิดความร่วมมือมีการวางแผนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทั้งสองฝ่าย

กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน

เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตโดยอาศัยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และชุมชนก็จะสามารถเรียนรู้จากการเข้าร่วมในกระบวนการเรียนรู้นี้ บทบาทนี้ครูในโรงเรียนได้สัมผัสกับชุมชนมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและชาวบ้านทำให้ต้องคิดหาหนทางแก้ไข โดยอาศัยการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงและถ่ายทอดความรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เพราะได้เรียนรู้จากชีวิตจริง กิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อเด็กและชุมชนเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ชุมชน ดูสภาพชุมชนต้องการอะไร มีปัญหาอย่างไร ทรัพยากรและผลผลิตอะไรรายได้เป็นอย่างไร ใครเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในชุมชน เป้าหมายของการวิเคราะห์เพื่อศึกษาศักยภาพและข้อจำกัดของชุมชนนั้น ๆ ขั้นตอนการวิเคราะห์จะทำให้เห็นถึงความรู้ที่จำเป็นและเหมาะสมของชุมชน ต่อจากนั้น เด็ก ครูและชุมชนต้องเรียนรู้ร่วมกัน ในขั้นตอนนี้โรงเรียนต้องสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อเป็นรากฐานในการสร้างสรรค์กิจกรรม กิจกรรมที่สร้างขึ้นไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนหรือชุมชน ก็มีหลักในการร่วมมือซึ่งกันและกัน กิจกรรมที่โรงเรียนและชุมชนจัดให้แก่เด็กและชุมชนได้เรียนรู้ อาทิเช่น การเกษตร กองทุน การออมทรัพย์ หัตถกรรม อุตสาหกรรมชุมชน สมุนไพรและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โรงเรียนจำนวนมากสามารถขยายผลกิจกรรมเหล่านี้ออกไปสู่ชุมชนนั้นในระดับปัจเจกบุคคลและกลุ่มหรือองค์กรในชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าได้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นในชุมชนแล้วโรงเรียนกับชุมชนได้ถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

คินเดรด (Kindred, 1975) ได้เสนอแนะหลักการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้การประชาสัมพันธ์ การดำเนินการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนนั้นมีหลากประชาสัมพันธ์ 7 ประการคือ

1. ความบริสุทธิ์ใจ (Integrity) ข้อความใด ๆ ที่จะเผยแพร่สู่ประชาชนย่อมจะต้องมีความเชื่อถือได้ ตรงไปตรงมามากที่สุด และไม่ควรจะมีอะไรปิดบังภายในระบบโรงเรียน เพราะถ้ามีการปิดบังเกิดขึ้นย่อมก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจในหมู่ประชาชน โดยปกติแล้วประชาชนก็ได้ให้ความเชื่อโรงเรียนอยู่มากพอสมควร แต่ถ้าหากประชาชนพบว่ามีอะไรปลุกซ่อนเร้นอยู่ เขาก็จะหมดศรัทธาและจะเป็นการยากมากที่จะเรียกร้องศรัทธาของประชาชนให้กลับคืนมาได้เหมือนเดิมบางครั้งโรงเรียนได้พยายามกระทำการใด ๆ อยากซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา บางครั้งโรงเรียนหากแถลงข้อเท็จจริงที่ผิดไปจากที่ไปสมาชิกและชุมชนทราบมาก็ควรจะมีการหาข้อมูลเพิ่มเติมสนับสนุนข้อเท็จจริงดังกล่าว เพื่อยืนยันว่าความเป็นจริงแน่นอน

2. ความต่อเนื่อง (Continuity) การจะสร้างสัมพันธภาพกับชุมชนนั้นไม่ใช่จะสร้างได้ภายในเวลา 2–3 วัน เช่นเดียวกับการพัฒนาการศึกษา ทั้งสองอย่างนี้จะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน บางครั้งอาจต้องใช้ระยะเวลา 10 ปี ในกรณีที่ครูใหญ่ต้องการจะให้ชุมชนร่วมกันบริจาคเงิน เพื่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมผู้ใหญ่ควรสร้างแนวโน้มแห่งความสัมพันธ์กับทั้งบุคคล หน่วยงานและกลุ่มท้องถิ่นอย่างเต็มที่ แต่เมื่อได้อาคารเรียนสมตามวัตถุประสงค์แล้วก็ไม่ดำเนินการ ความสัมพันธ์นั้นให้ยั่งยืนตลอดไป ถ้าเป็นอย่างนั้นก็นับได้ว่า

โรงเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนจำเป็นต้องมีตลอดไปและยังสืบเนื่องด้วยกัน

3. การครอบคลุมเนื้อหา (Converge) โปรแกรมการศึกษาของทุกโรงเรียนนั้น นับได้ว่ามีลักษณะประสมประสาน การประชาสัมพันธ์จะต้องครอบคลุมลักษณะงานและขอบข่ายของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านอย่างเพียงพอ ไม่ใช่ว่าครูใหญ่ถนัดในด้านส่งเสริมการกีฬาก็ทุ่มเงินใช้แค่การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นเครื่องมือ โดยลืมความสำคัญทางด้านตื่นหรือให้ความสำคัญในกิจการอื่นน้อยลงเปรียบได้ว่าการที่จะให้คนเราเข้าใจในลูกร่างของสิ่งของสิ่งหนึ่ง หากจะได้มองเพียงด้านเดียวก็คงจะไม่สามารถเข้าใจรูปร่างของสิ่งนั้นได้ดีเท่ากับการมองทุก ๆ ด้าน ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ควรจะให้ประชาชนเข้าใจสภาพของโรงเรียนทุกด้านด้วย ในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการเผยแพร่ก็เช่นเดียวกัน ควรใช้เครื่องมือทุกชนิดที่สามารถจะกระทำได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นนั้น ๆ นับตั้งแต่เครื่องมือที่ทันสมัยที่สุด คือ โทรทัศน์ ไปจนถึงการพูดตัวต่อตัว

4. ความเรียบง่าย (Simplicity) การที่จะสร้างความกระจ่างใด ๆ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้ใหญ่ที่อยู่ในชุมชนในประเด็นที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การปฏิบัติการ และปัญหาทางการศึกษานั้นยากกว่าการที่จะสอนวิชาการให้แก่นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนมาก นักเรียนในชั้นเรียนอยู่ในสถานะที่ควบคุมได้ แต่ผู้ใหญ่ในชุมชนอยู่ในสถานะที่ควบคุมได้ยากหรือไม่ได้เลย เขามีสิทธิ์ที่จะฟังหรือไม่ฟังก็ได้ จะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ได้ ดังนั้นหากจะมีการอรรถอธิบายแก่ประชาชนในชุมชนใดก็ตาม มึงนึกถึงอะไรหลักแห่งความเรียบง่าย ไม่ว่าจะเป็นการเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงในด้านการพูด การเรียน เป็นกราฟก็ตาม คำพูดที่ใช้ควรเป็นภาษาที่ทุกคนเข้าใจ ไม่ใช่ภาษาทางวิชาการ นอกจากนั้นผู้พูดต้องให้เกียรติผู้ปกครองและประชาชนโดยทั่วไปที่เข้ามาฟังภาษาที่ใช้ความสุภาพเรียบร้อยเข้าใจง่ายกินความ กะทัดรัด

5. การสร้างสรรค์ (Constructiveness) ประชาชนโดยทั่วไปต้องการรู้ว่ามีสิ่งดี ๆ อะไรบ้างไปโรงเรียน โรงเรียนมีปัญหาหรือข้อบกพร่องอย่างไร การแจ้งให้ประชาชนทราบถึงความดีของโรงเรียนวันนี้ที่ความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนว่ามีความเจริญไปมากน้อยเพียงใด แค่ไหนโดยหลักการแล้วชาวบ้านจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาส่วนตัวของ True และผู้บริหารแต่ละคน การประชาสัมพันธ์มิได้มีไว้เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัญหาและความท้อแท้ของการบริหาร การแก่งแย่งชิงดีกันเอง การประชาสัมพันธ์โรงเรียนมุมที่การสร้างสรรค์มากกว่าการทำลาย ประชาชนได้ทราบถึงปัญหาที่มีของระบบโรงเรียน และควรแยกออกจากปัญหาส่วนตัว การเสนอปัญหานั้นเพื่อการแก้ไขมิใช่เพื่อให้หมดกำลังใจ

6. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) โครงการประชาสัมพันธ์จำเป็นจะต้องปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและโอกาสแต่ละสภาพปัญหา ซึ่งจะต้องคำนึงถึงส่วนประกอบด้านวัฒนธรรม ความเข้าใจ ความคิดเห็นและสิ่งอื่น ๆ ของประชาชน แต่ละบุคคลแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างในด้านรสนิยม ความคิด สภาพสติปัญญา พื้นฐานความรู้ ทัศนคติและคุณค่าอื่น ๆ เพิ่งกลับให้สนองความต้องการที่แตกต่างกันของประธานกลอนเช่นเดียวกับการศึกษาสมัยใหม่จะต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน

7. ความยืดหยุ่น (Flexibility) ทั้งองค์การ โครงการ และงานประชาสัมพันธ์ ควรจะยึดถือลักษณะการยืดหยุ่น ก็ย่อมมีไปตามกาลสมัย การประชาสัมพันธ์ก็จะไม่สามารถจะตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ เช่นในชุมชนหนึ่งเคยเป็นชุมชนบทธรรมดาที่ประกอบมีความรักท้องถิ่นและการหากินกับการทำไร่ทำนา แต่เมื่อการสัญจรดีขึ้นมีถนนตัดผ่านมาส่งบางใหญ่ที่จะอยู่ไม่ไกลออกไป ประชากรในชุมชนก็เดินทางแบบเช้าไปเย็นกลับ เพื่อไปทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรมการเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะของชุมชนเมื่อก่อนและหลังที่มีทางผ่านจึงมีสภาพแตกต่างกัน การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนจะถึงหลักว่าเคยทำอย่างไรก็จะทำอย่างนั้นเห็นจะไม่ได้ ทั้งนี้จะต้องอาศัยวิธีการปรับปรุงและยืดหยุ่นเข้ามาประกอบด้วย

ข้อควรคำนึงถึงประชากรในระยะต่อไปนั้น ควรคำนึงถึงการทำงานแบบไม่ยืดหยุ่นโดยการยึดถือปฏิทินการประชาสัมพันธ์รายปีที่ได้ทำไว้ ความจริงการวางแผนล่วงหน้าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน แต่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อทำให้งานที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

หน้าที่ของครูและผู้บริหารโรงเรียนไม่กล้าสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

พนิจดา วีรชาติ (2552, หน้า 25) กล่าวว่า ครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ดังนั้น ครู อาจารย์ จำเป็นต้องรู้จักสถาบันการศึกษาของตนเป็นอย่างดี รู้จักประวัติความเป็นมา ความมีชื่อเสียงที่โรงเรียนมี เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลของโรงเรียนไปสู่ชุมชนเพื่อว่าชุมชนจะได้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อโรงเรียน

บุคลิกภาพของครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษาควรจะต้องมีความกระตือรือร้นพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือชุมชน ซึ่งครูและอาจารย์ควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สามารถเข้าถึงจิตใจคน
2. แต่งกายเหมาะสม
3. มีความราบรื่นเริงแจ่มใสในอารมณ์

4. มีความซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจ

5. รู้จักใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟังและโอกาส

6. เป็นคนคงเส้นคงวา

7. มีอารมณ์ขัน

8. แสดงสีหน้ากับมิตรกับบุคคลทั่วไป

9. มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

10. มีศิลปะในการพูดในการคบหาสมาคมกับผู้ร่วมงานและคนในชุมชน

ดังนั้นถ้าครูในสถาบันการศึกษามีคุณสมบัติที่ดี สอดคล้องกับสถาบันก็ย่อมจะมีส่วนอำนวยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนได้ และสำคัญมากในการสร้างความสัมพันธภาพก็คือ ครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษาจะต้องมีความรู้ในระเบียบ ประเพณีของชุมชนเป็นอย่างดี สามารถให้ความช่วยเหลือชุมชนได้เมื่อชุมชนขอร้อง ยังมีสิ่งที่ควรทำความเข้าใจการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กล่าวคือ

1. สิ่งแวดล้อมทางครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีผลต่อแนวทางการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลในชุมชนนั้น

2. ต้องศึกษาทำความเข้าใจศีลธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมที่ประพฤติปฏิบัติของแต่ละบุคคลของกลุ่มคนในชุมชนนั้น

3. การแสดงออกและความซาบซึ้งทางสุนทรียะ ศิลปะ เช่นการแกะสลัก การเขียนภาพ ดนตรีนาฏศิลป์ วรรณคดีเป็นต้น

4. เพื่อให้นักเรียนเจริญงอกงามร่วมมือกับชุมชน ครูจะต้องพิจารณาถึงสถาบันต่าง ๆ ของชุมชน สถาบันต่าง ๆ เหล่านั้นว่าเป็นอย่างไรมีปัญหาอะไร จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาแก่นักเรียน

5. สภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป ครูต้องศึกษาและนำมาพิจารณาในการจัดหลักสูตรเพื่อการเรียนการรู้ของนักเรียน

6. ครูพิจารณาสถาบันต่าง ๆ ในชุมชน พี่เป็นผลต่อสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมภายนอกทั่วไปที่เป็นผลจากวัฒนธรรมของชาติ

7. ครูต้องตระหนักถึงความเจริญทางสังคมของนักเรียนที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างชุมชนกับนักเรียนโดยการ

7.1 เยี่ยมเยียน ศึกษาปัญหาที่อยู่ของนักเรียนและที่ใกล้เคียง

7.2 ศึกษาพิจารณาชุมชนในฐานะที่เป็นแหล่งสำคัญของการขยายการเรียนรู้

7.3 เรียนรู้เกี่ยวกับนักเรียนให้มากที่สุดในส่วนที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต

7.4 ประเมินผลนักเรียนจากสภาพที่เป็นอยู่

7.5 ช่วยให้นักเรียนเจริญงอกงาม พัฒนาไปแนวทางของนักเรียนเองเมื่อนักเรียนมีความพร้อม

7.6 ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจจุดหมายที่แท้จริงของการศึกษา

7.7 วางแผนจัดพิจารณาหลาย ๆ อย่างหรือปรับปรุงแก้ไขปัญหาสังคมและปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาร่วมมือเกี่ยวกับนักเรียน

7.8 จัดหลักสูตรให้แตกต่างกันและผู้เรียน เรียนเป็นรายบุคคลหรือให้ผู้เรียนได้เรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและเข้าใจสังคม

7.9 วางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนร่วมกันระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม เพื่อให้ได้เรียนรู้ร่วมกันมีความร่วมมือกันด้วยดีระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม

7.10 ให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมมือกัน

7.11 แก้ไขความอิจฉา ความรู้สึกปรปักษ์ ความรังเกียจต่อกัน ด้วยการให้นักเรียนเข้าใจข้อเท็จจริงความแตกต่างระหว่างกัน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจดีต่อกัน ร่วมมือกันรักใคร่กันมีเอกภาพในสังคม

7.12 ครูทำระเบียนรายบุคคลของนักเรียน เพื่อศึกษาเข้าใจในแต่ละคนในเรื่องการเรียน ชีวิตทั่วไปตลอดจนความประพฤติทั้งในและนอกโรงเรียน

7.13 ให้นักเรียนมีความรู้ด้านการสื่อสาร สามารถร่วมมือกับผู้อื่น ทั้งในด้านการพูด การเขียนและการฟัง ไม่รู้จักแสดงออก แสดงความต้องการและความสนใจของตนให้ชัดเจน

7.14 ให้นักเรียนรู้จักใช้ภาษาและยอมรับในความแตกต่างของภาษา

ครูผู้สอนต้องศึกษาทำความเข้าใจแจ่มแจ้งเพื่อให้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเป็นผลต่อความเจริญงอกงามของนักเรียนและความเจริญก้าวหน้าของชุมชน โดย

1. ครูต้องตระหนักเสมอว่า ชุมชนเป็นแหล่งสำคัญและมีค่าอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครูจะต้องใช้ชุมชนและใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจดีพอและมีความร่วมมือกับชุมชนด้วย

2. ครูต้องระลึกเสมอว่าครูมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นตัวจับสำคัญในการพี่จะนำชุมชนเข้ามาในโรงเรียนแนะนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน เพราะเป็นผู้นำแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนไปใช้ให้บังคับผลอย่างแท้จริงต่อนักเรียนและชุมชน

หน้าที่ของผู้บริหารในการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ผู้บริหารในสถาบันการศึกษานับว่าเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยให้กระชับสัมพันธภาพกับชุมชนภารกิจของผู้บริหาร มีขอบเขตของภารกิจดังนี้

1. ค้นหาและใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา
2. เป็นวิทยากรให้คำปรึกษาทำงานสงเคราะห์
3. วางแผนให้บุคลากรของโรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมกับงานของชุมชน
4. จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการของผู้ปกครอง
5. ให้มีการเยี่ยมชมโรงเรียน
6. การจัดตั้งองค์กรระหว่างผู้ปกครองและครู
7. ให้ชุมชนได้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน
8. ติดต่อกับสื่อมวลชนเพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ
9. สร้างสื่อติดต่อโดยตรงกับผู้ปกครอง เช่น การทำจดหมายข่าว

ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า ครูและผู้บริหารจึงมีภารกิจต้องทำความเข้าใจชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ สร้างความสัมพันธ์อันดี ทำตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ร่วมมือกับชุมชนในภารกิจต่าง ๆ เป็นผู้นำกระตุ้นในชุมชนร่วมมือประสานสามัคคีทำความเจริญก้าวหน้าให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ติดต่อแหล่งวิทยากร อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนได้ศึกษาเล่าเรียน ปรับปรุงอาชีพวิถีชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้นสอดคล้องกับความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน เจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับเศรษฐกิจและความเป็นอยู่อย่างพอเพียง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีขอบข่ายแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 420)

1. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ
2. ด้านการประชาสัมพันธ์
3. ด้านการบริการชุมชน
4. ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า คือ กระบวนการในการวางแผน การควบคุม การประสานงานการจัดบุคลากรและเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนและโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อมกัน

Harris (1975, p. 13) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่า คือ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน แจ้งข่าวคราวการเคลื่อนไหวทางการศึกษาให้ชุมชนทราบเพื่อแสวงหาความช่วยเหลือจากชุมชน

กล่าวโดยสรุปแล้ว งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการในการบริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนและให้ความสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ที่มีความสามารถจะช่วยเหลือได้ อีกทั้งมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนและการบริหารงานต่าง ๆ ของโรงเรียน

หทัยทิพย์ อัมหธร (2557, หน้า 23) ได้กล่าวว่า โดยหลักการแล้วโรงเรียนและชุมชนจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคน เพื่อให้ไปดำรงชีวิตในชุมชน ถ้าเปรียบกับกิจการทางอุตสาหกรรม โรงเรียนก็เป็นโรงงานสำหรับผลิตสิ่งของสำหรับชุมชนนั่นเอง โรงงานกับชุมชนจะต้องใกล้ชิดกันอยู่ตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสมทางการผลิต (Production) และการบริโภค (Consumption) ความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อาจแยกกล่าวเป็นเรื่อง ๆ ได้ดังนี้

1. เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งเลือกสรรคนให้ชุมชน (School as sorting and selectingagence) เนื่องจากโรงเรียนตั้งขึ้นตามความต้องการของชุมชน โรงเรียนจึงปล่อยให้คนเหล่านั้นออกไปสู่ชุมชน อันที่เป็นชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ และชุมชนที่ห่างไกลออกไป

2. เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาให้ชุมชน (school as socializing agency) ในกระบวนการสังคมประกิต (Socialization process) โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงคนได้มากรองจากครอบครัว จากการที่เด็กอยู่ในโรงเรียนเป็นเวลานาน และโรงเรียนจัดสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าให้ทุกวัน โรงเรียนจึงสามารถเปลี่ยนแปลงและล้อมพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนได้มาก

3. เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งรวมศาสตร์สาขาต่าง ๆ (Collecting of disciplines) โรงเรียนเตรียมความพร้อมที่จะจัดสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าให้แก่นักเรียนที่จะเป็นสมาชิกของชุมชนจึงจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องกลัวครูที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ไว้หาก

โรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริง โรงเรียนจะมีบุคคลที่มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะอำนวยประโยชน์แก่ชุมชน

4. เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรม (School as culture transmission agence) วัฒนธรรมเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชุมชน ทั้งชุมชนและโรงเรียนปีหน้าที่ฟื้นฟูแก่เยาวชนของชุมชน เพื่อให้เยาวชนเหล่านั้นเข้าใจความเป็นมาของวัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ

5. เพราะโรงเรียนเป็นศูนย์รวมของชุมชน (School as community center) โรงเรียนนัดเป็นสมบัติของส่วนร่วมในชุมชนมีอาคารและบริเวณพอจะเป็นที่ประชุมหรือประกอบพิธีต่าง ๆ ได้ เช่น สัมมนา จัดงานประจำปี ตั้งค่ายลูกเสือชาวบ้าน จัดพิธีแต่งงาน ประกวดพืชผลบาง ชุมชนใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ประกอบการเกี่ยวกับศาสนาด้วย เช่น การทำขวัญนาค การตั้งองค์กฐินเป็นต้น นับว่าโรงเรียนเป็นศูนย์รวมของชุมชนและให้ประโยชน์แก่ชุมชนอย่างคุ้มค่า

6. เพราะโรงเรียนและชุมชนมีจุดหมายเดียวกัน เป็นทั้งจุดหมายที่กำหนดอย่างเป็นทางการและกำหนดอย่างไม่เป็นทางการ ทั้งรวยวัฒนธรรมประเพณีและโดยสามัญสำนึกให้โรงเรียนและชุมชนมีจุดมุ่งหมายการปฏิบัติงานตรงกัน คือ พัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ (Perfect man)และสามารถจัดชุมชนและดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนอย่างปกติสุขความจริงที่ปรากฏอยู่ในจิตใจของประชาชนในชุมชนก็คือ ทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนและปรารถนาพี่จะให้โรงเรียนมีความคล่องตัวและปฏิบัติงานทุกชนิดอย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนด้วยดีทุกประการตลอดมา เพราะมีสำนึกอยู่ว่า โรงเรียนปฏิบัติงานตรงกับชุมชนที่ต้องการ

กล่าวโดยสรุปแล้ว โรงเรียนนับว่าเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญมากในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่มีการแข่งขันสูงมาก หากโรงเรียนมีการปฏิบัติงานที่ดีประสบความสำเร็จส่งผลให้ประชาชนในชุมชนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบและไม่เอาเปรียบผู้อื่น งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นงานที่ส่งเสริมให้มีการให้ความสำคัญกับการศึกษาและโรงเรียนเนื่องจากโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีคุณค่าต่อชุมชนเป็นอย่างมากไม่ว่าเป็นด้านการให้ความรู้แก่นักเรียนและชุมชน หรือช่วยแก้ปัญหาของชุมชน ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นส่งผลให้ครูและชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อกันทำให้ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน อีกทั้งชุมชนก็ให้ความสนับสนุนโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การศึกษาประสบความสำเร็จ

บัณฑิกา วงค์กุลพิลาศ (2555, หน้า 34) ได้เสนอวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน โรงเรียนควรจะได้ปฏิบัติดังนี้

1.1 เสนอรายงานให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

1.2 สร้างความเชื่อถือและความมั่นใจ ตลอดจนความนิยมในโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน

1.3 ส่งเสริมประชาชนให้มีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษาและให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนจะต้องให้ความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.4 ส่งเสริมให้ครูกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นเพื่อเป็นผลดีต่อการเรียนการสอน

1.5 สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือกิจการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งในด้านการเงิน วัสดุ แรงงานและกำลังใจ

1.6 สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน ที่โรงเรียนตั้งอยู่โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์ประชาชน ศูนย์การศึกษาและศูนย์วัฒนธรรม

1.7 ประเมินความต้องการของผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีโอกาสสนองความต้องการอันแท้จริงของประชาชน

1.8 แก้ไขปัดเป่าคลี่คลายข้อข้องใจและสิ่งที่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิด ๆ ช่วยให้ประชาชนมองโรงเรียนในแง่ดี มีความเข้าใจและเห็นใจโรงเรียนมองครูและนักเรียนด้วยความเชื่อถือและนิยมยกย่อง

2. การนำชุมชนมาสู่โรงเรียน โรงเรียนควรจะปฏิบัติดังนี้

2.1 เชิญผู้เชี่ยวชาญในอาชีพเฉพาะอย่างมาให้ความรู้และแนะนำ เช่น ช่างไฟฟ้าเชิญมาให้ความรู้เรื่องประโยชน์และอันตรายที่เกิดจากไฟฟ้า

2.2 ผู้ปกครองเด็ก อาจให้ความช่วยเหลือในการเป็นวิทยากรในบางเรื่อง สมาชิกสภา อาจให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประชุมสภาร่างกฎหมายหรืออื่น ๆ

2.3 โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานการผลิต

2.4 ตำรวจ ข้าราชการ ให้ความรู้ด้านการจราจร การปกครองและอื่น ๆ

2.5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือท้องถิ่นอื่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานในท้องถิ่น

2.6 ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ป่า ดินหิน แม่น้ำ แร่ แอบนำมาใช้ในการเรียนการสอน

2.7 ทรัพยากรที่มนุษย์ประดิษฐ์ตกแต่ง เช่น บ้านเรือน อาคาร สนาม สถานีดับเพลิง หากใช้ในการเรียนการสอนได้

2.8 แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และทันตแพทย์ เพื่อมาให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

2.9 จัดงานประจำปี แล้วเชิญผู้ปกครองและประชาชนมาร่วมงาน

2.10 จัดนิทรรศการการแสดงผลงานของโรงเรียน หรือทำพิธีเปิดอาคารเรียนหลังใหม่

2.11 จัดการแสดงละครหรือการแข่งขันกีฬา

2.12 จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู

2.13 จัดตั้งคณะกรรมการประชาชน เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของโรงเรียน

2.14 จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมเกี่ยวกับการศึกษา สมาคมเกี่ยวกับฟรีและสมาคมเกี่ยวกับกิจกรรมหย่อนใจต่าง ๆ สำหรับประชาชน

2.15 จัดตั้งสมาคมต่าง ๆ ของชุมชนขึ้นตามความเหมาะสม โดยใช้โรงเรียนเป็นที่ตั้งของสมาคม

2.16 จัดโปรแกรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ และการหย่อนใจโดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับประโยชน์โดยตรงบ้างตามความสมควร

2.17 เชิญประชาชนที่มีความสนใจในการศึกษามาเป็นกรรมการศึกษา กรรมการโรงเรียนชุมชน กรรมการโครงการสุขภาพของโรงเรียนเป็นต้น

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 25) ได้กล่าวถึงการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ชุมชนหรือผู้ปกครอง ได้มาเยี่ยมโรงเรียนบ้างตามสมควรด้วยจากโครงการให้ผู้ปกครองได้เห็นการเรียนการสอนของครู การทำงานของโรงเรียน การฝึกงานของนักเรียน ตลอดจนการเล่นและชีวิตภายในโรงเรียนของบุตรหลานของเขา

2. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนแสดงความคิดเห็นในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารและครูควรระลึกเสมอว่าการปฏิบัติการเพื่อความเข้าอกเข้าใจกัน ระหว่างบ้านกับโรงเรียนเป็นหนทางที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. ควรปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งบริการชุมชนทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมร่วมมือกับองค์การ มูลนิธิ หรือเอกชน ในการจัดบริการในด้านสวัสดิการแก่ประชาชน เช่น ในด้านห้องสมุด บ่อน้ำสาธารณะ การอนามัย ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ หรือการสาธิตเกี่ยวกับอาชีพฯลฯ ภายในโรงเรียนและในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ควรพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนนั้นด้วย

4. ควรให้โรงเรียนเป็นแหล่งส่งเสริมประชาธิปไตย ในการดำเนินงานใด ๆ ของโรงเรียน วันให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุด และในการลงมติต่าง ๆ จะต้องถือความเห็นส่วนมากเป็นหลัก นอกจากนั้นโรงเรียนอาจจะจัดให้มีการประชุมพบปะสังสรรค์

ระหว่างครูผู้ปกครองในโอกาสอันควร รายการนี้อาจจะจัดให้มีการอภิปรายการโต้วาทีหรือการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ อันจะนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงโรงเรียนและชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

5. ควรส่งเสริมชุมชนให้ตอบสนองความต้องการของโรงเรียน ครู โดยที่การโรงเรียนการสอนภายในโรงเรียน ส่วนมากจะเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนนั้นการปลูกฝังให้เด็กเป็นพลเมืองดี จะต้องกระทำทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยเฉพาะผู้ปกครองจะต้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการอบรมเด็กอย่างจริงจังด้วย ซึ่งเรื่องนี้เป็นหน้าที่ของครูและผู้บริหาร ที่จะต้องกระตุ้นให้ผู้ปกครองตอบสนอง โดยการทำความเข้าใจไปเยี่ยมเยียนเด็กและผู้ปกครองเป็นประจำ แล้วร่วมมือกันแก้ไขข้อบกพร่องในตัวของเด็กเป็นรายบุคคล

6. ควรทราบเกี่ยวกับเรื่องของชุมชน ที่ตั้งโรงเรียนเป็นอย่างดี ด้วยการสำรวจว่าในชุมชนนั้นมีสภาพเป็นอย่างไร มีทรัพยากรอะไรบ้างและมีปัญหาอะไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและจัดโปรแกรมการเรียนการสอนให้สนองความต้องการของชุมชนได้อย่างถูกต้อง

7. ข้อควรทราบถึงความสำคัญในการจัดระบบหรือรูปร่างของชุมชน เช่น ความนิยม ศาสนา นัดที่ประเพณี การรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์ สมาคมฯลฯ เพื่อเป็นทางที่เข้าไปสู่ชุมชนและนำชุมชนเข้ามาสนใจในโรงเรียน

8. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของโรงเรียนชุมชนโดยหาวิธีการต่าง ๆ ในการเผยแพร่ข่าวสารและให้ความรู้แก่ประชาชน เช่น ออกหนังสือพิมพ์ เผยแพร่กิจกรรมโรงเรียนทางวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น นอกจากนั้นทางโรงเรียนอาจจัดการแสดงกิจกรรมของนักเรียน และเชิญผู้ปกครองมาร่วมด้วย

9. ควรจัดและส่งเสริมงานที่ทำให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เช่นกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด สมาคมครูผู้ปกครอง ความสำเร็จของโรงเรียนชุมชนก็คือการให้ประชาชนได้มีส่วนปรับปรุงและเป็นเจ้าของโรงเรียนและพยายามทำให้โรงเรียนในชุมชนมีความรู้สึกว่าเขามีความรับผิดชอบอยู่ด้วย

10. วันเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง การเยี่ยมบ้านนักเรียนและผู้ปกครอง ย่อมเป็นสิ่งสำคัญในการให้ความสำคัญปกครองได้ เพราะตามปกติผู้ปกครองและชาวบ้าน ย่อมมีความรักและนับถือครูเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การสร้างพื้นฐานความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนเป็นแนวทางสำคัญในการปรับปรุงการศึกษา

กล่าวโดยสรุปแล้ว วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีมากมายหลายวิธีด้วยกันบางที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่จุดเน้นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นอยู่ตรงที่

การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชนด้วยวิธีการต่าง ๆ ด้วยเหตุผลที่ว่าหากชุมชนและโรงเรียนมีความเข้าใจในกิจกรรมซึ่งกันและกันแล้วจะส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ ดำเนินไปได้ด้วยดี

ดาวประกาย สายแก้ว (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง การดำเนินงานและการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ภารกิจในการดำเนินงานด้านนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรละเลย ทั้งนี้เพราะโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนจึงมีฐานะเป็นเจ้าของโรงเรียน

รัตนา กาญจนพันธ์ (2556, หน้า 136-137) กล่าวถึงความหมายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนและประชาชนในชุมชน เพื่อให้มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กล่าวคือโรงเรียนจะได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน แรงงาม แม่ทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชน และชุมชนก็ได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่นกัน เป็นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือประสานงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยมุ่งสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แกโรงเรียนและชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนในท้องถิ่น

สมนึก พงษ์สกุล (2556, หน้า 13) กล่าวว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการดำเนินการใด ๆ ที่เกิดจากการร่วมมือจากชุมชนสู่โรงเรียน และโรงเรียนชุมชน ร่วมกันวางแผน ประสานงาน จัดบุคลากรและเผยแพร่ความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน

วาสนา ชูแสง (2557, หน้า 15) ได้สรุปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนร่วมกำหนดความมุ่งหมายและนโยบาย รวมถึงในการร่วมมือในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ความสนับสนุนทางด้านทรัพยากร กำลังคนและทุนทรัพย์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ในขณะเดียวกันก็มีความเจริญก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ทั้งของโรงเรียนและชุมชน

รุ่งทิพย์ เข็มทิศ (2559, หน้า 26) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การวางแผนดำเนินการบริหาร ติดต่อประสานงานร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชน ผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ และสร้างความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้

ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทั้งโรงเรียนและชุมชน

วาสนา ชูแสง (2557, หน้า 18) ได้สรุปว่า เนื่องจากโรงเรียนและชุมชนมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ การพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ดังนั้นถ้าเราสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้เข้าใจตรงกันและให้ชุมชนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และมีความเต็มใจให้ความร่วมมือกับโรงเรียนก็จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านมีความคล่องตัว ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ แนะนำไปสู่พัฒนาเยาวชน ชุมชน และประเทศตามลำดับ

สมนึก พงษ์สกุล (2556, หน้า 20) ได้กล่าวว่า ชุมชนกับโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางสังคมที่แยกจากกันไม่ได้เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางสังคมที่ได้รับมอบหมายโดยกฎหมายให้ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับคนในสังคม ขณะเดียวกันสังคมก็คือผลผลิตของหน่วยงานจากการศึกษาซึ่งประกอบด้วยบุคคลแต่ละคนและครอบครัวของแต่ละคน องค์กรธุรกิจและองค์กรทางสังคมอื่น

ด้านการประชาสัมพันธ์

คนึงนิจ กฤษนาม (2553, หน้า 56) ได้กล่าวว่าการประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์ควรเป็นหน้าที่ของครูทุกคนในโรงเรียนที่ต้องร่วมรับผิดชอบถึงแม้ว่าโรงเรียนจะมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งรับหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนก็ตาม

2. การประชาสัมพันธ์ต้องเป็นไปเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3. โรงเรียนต้องรู้จักเลือกสื่อในการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม

4. การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นงานที่ต้องกระทำต่อเนื่องตลอดปีการศึกษาทุก ๆ ปี

5. การประชาสัมพันธ์โรงเรียนถือว่าเป็นกระบวนการ 2 ทางดังนั้นโรงเรียนจึงควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งนี้โรงเรียนต้องรับฟังความเป็นธรรมและบริสุทธิ์ใจ

6. โรงเรียนควรจัดให้มีการประเมินกิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียนเพื่อที่จะนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนบุคคลกับบุคคลตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยวิธีการกิจกรรมแม่ซื้อแกงต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ

ดาวประกาย สายแก้ว (2556, หน้า 35) ได้ให้ความหมาย เป็นความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรสถาบันกับกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องเพื่อหวังผลในการร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชน

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 47) การประชาสัมพันธ์หมายถึงการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอันจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้สะดวกยิ่งขึ้น

Good (1973, p. 420) ให้ความหมายเกี่ยวกับการจำกัดความการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่จัดยาเป็นทางการเพื่อปรับปรุงสัมพันธภาพของโรงเรียนที่มีอยู่ในชุมชน

แคทลิป และคาร์เตอร์ (Catlip & Carter, 1978, p. 45) ได้ให้ความหมายของคำว่าการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้คือ การประชาสัมพันธ์เป็นการติดต่อสื่อสารและสื่อความหมายนโยบายของหน่วยงานไปยังประชาชนที่เกี่ยวข้องขณะเดียวกันเป็นแนวทางตรวจสอบความคิดเห็นความรู้และความต้องการของประชาชนในหน่วยงานหรือองค์กรทราบเพื่อสร้างความเข้าใจอย่างแท้จริงให้เกิดประโยชน์แก่ทุกไฟล์และสามารถปรับหน่วยงานให้สอดคล้องกลมกลืนการแนวคิดของสังคมได้

รัตนา กาญจนพันธุ์ (2556) กล่าวถึง งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเพราะเป็นงานที่เผยแพร่ข่าวสารการดำเนินการของโรงเรียนให้ชุมชนทราบและมีความภูมิใจในผลงานร่วมกัน รวมทั้งจะเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตั้งแต่ช่วยให้โรงแรมปฏิบัติงานด้วยความสะดวกราบรื่นยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ปฏิบัติโดยทั่วไป เช่น การประชุมผู้ปกครอง การทำจุลสาร สิ่งพิมพ์ป้ายประกาศ การพบปะเยี่ยมเยียน การออกข่าวทางสื่อสารมวลชน การจัดทำหอกระจายข่าว เสียงตามสายหรือการพูดประชาสัมพันธ์ในพิธีการต่าง ๆ พี่มีโอกาสเป็นต้น

วาสนา ชูแสง (2557) ได้กล่าวถึง งานประชาสัมพันธ์ กล่าวโดยสรุปงานประชาสัมพันธ์คือการเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินงานของโรงเรียนในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและให้ชุมชนเข้าใจในความสำคัญของการศึกษาซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้สะดวกราบรื่นยิ่งขึ้น ด้วยโรงเรียนควรมีการวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานต่อเนื่องตลอดเวลาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จะประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน จะทำจุลสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทำป้ายประกาศเข้าพบปะเยี่ยมเยียนรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อมวลชน ประกาศเสียงตามสาย

ทางหอกระจายข่าวให้ชุมชนทราบและมอบหมายครูที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอย่างเป็นทางการ

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 25-36) ได้กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันดี ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือทำไมองค์กรและชุมชนในการพัฒนาแก้ไขปัญหาการศึกษาและทำให้ภารกิจของโรงเรียนดำเนินไปได้ด้วยดีบรรลุตามวัตถุประสงค์

คินเดรด (Kindred, 1975) ได้เสนอแนะหลักการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้การประชาสัมพันธ์ การดำเนินการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนนั้นมีหลากประชาสัมพันธ์ 7 ประการคือ

1. ความบริสุทธิ์ใจ (Integrity) ข้อความใด ๆ ที่จะเผยแพร่สู่ประชาชนย่อมจะต้องมีความเชื่อถือได้ ตรงไปตรงมามากที่สุด และไม่ควรจะมีอะไรปิดบังภายในระบบโรงเรียน เพราะถ้ามีการปิดบังเกิดขึ้นย่อมก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจในหมู่ประชาชน โดยปกติแล้วประชาชนก็ได้ให้ความเชื่อโรงเรียนอยู่มากพอสมควร แต่ถ้าหากประชาชนพบว่ามีอะไรปลุกซ่อนเร้นอยู่เขาก็จะหมดศรัทธาและจะเป็นการยากมากที่จะเรียกร้องศรัทธาของประชาชนให้กลับคืนมาได้เหมือนเดิมบางครั้งโรงเรียนได้พยายามกระทำการใด ๆ อยากซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา บางครั้งโรงเรียนหากแถลงข้อเท็จจริงที่ผิดไปจากที่ไปสมาชิกและชุมชนทราบมา ก็ควรจะมีการหาข้อมูลเพิ่มเติมสนับสนุนข้อเท็จจริงดังกล่าว เพื่อยืนยันว่าความเป็นจริงแน่นอน

2. ความต่อเนื่อง (Continuity) การจะสร้างสัมพันธภาพกับชุมชนนั้นไม่ใช่จะสร้างได้ภายในเวลา 2-3 วัน เช่นเดียวกับการพัฒนาการศึกษา ทั้งสองอย่างนี้จะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกัน บางครั้งอาจต้องใช้ระยะเวลา 10 ปี ในกรณีที่ครูใหญ่ต้องการจะให้ชุมชนร่วมกันบริจาคเงิน เพื่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมผู้ใหญ่ควรสร้างแนวโน้มแห่งความสัมพันธ์กับทั้งบุคคล หน่วยงานและกลุ่มท้องถิ่นอย่างเต็มที่ แต่เมื่อได้อาคารเรียนสมตามวัตถุประสงค์แล้วก็ไม่ดำเนินการ ความสัมพันธ์นั้นให้ยั่งยืนตลอดไป ถ้าเป็นอย่างนั้นก็นับได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนจำเป็นต้องมีตลอดไปและยังสืบเนื่องด้วยกัน

3. การครอบคลุมเนื้อหา (Converge) โปรแกรมการศึกษาของทุกโรงเรียนนั้น นับได้ว่ามีลักษณะประสมประสาน การประชาสัมพันธ์จะต้องครอบคลุมลักษณะงานและขอบข่ายของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านอย่างเพียงพอ ไม่ใช่ว่าครูใหญ่ถนัดในด้านส่งเสริมการกีฬาก็ทุ่มเงินใช้แค่การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นเครื่องมือ โดยลืมความสำคัญทางด้านตื่นหรือให้ความสำคัญในกิจการอื่นน้อยลงเปรียบได้ว่าการที่จะให้คนเราเข้าใจในลูกร่างของสิ่งของสิ่ง

หนึ่ง หากจะได้มองเพียงด้านเดียวก็คงจะไม่สามารถเข้าใจรูปร่างของสิ่งนั้นได้ดีเท่ากับการมองทุก ๆ ด้าน ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ควรจะให้ประชาชนเข้าใจสภาพของโรงเรียนทุกด้านด้วย ในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการเผยแพร่ก็เช่นเดียวกัน ควรใช้เครื่องมือทุกชนิดที่สามารถจะกระทำได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นนั้น ๆ นับตั้งแต่เครื่องมือที่ทันสมัยที่สุด คือ โทรทัศน์ ไปจนถึงการพูดตัวต่อตัว

4. ความเรียบง่าย (Simplicity) การที่จะสร้างความกระจ่างใด ๆ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้ใหญ่ที่อยู่ในชุมชนในประเด็นที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การปฏิบัติการ และปัญหาทางการศึกษานั้นยากกว่าการที่จะสอนวิชาการให้แก่นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนมาก นักเรียนในชั้นเรียนอยู่ในสถานะที่ควบคุมได้ แต่ผู้ใหญ่ในชุมชนอยู่ในสถานะที่ควบคุมได้ยากหรือไม่ได้เลย เขามีสิทธิ์ที่จะฟังหรือไม่ฟังก็ได้ จะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ได้ ดังนั้นหากจะมีการอรรถอธิบายแก่ประชาชนในชุมชนใดก็ตาม มึงนึกถึงอะไรหลักแห่งความเรียบง่าย ไม่ว่าจะเป็นการเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงในด้านการพูด การเรียน เป็นกราฟก็ตาม คำพูดที่ใช้ควรเป็นภาษาที่ทุกคนเข้าใจ ไม่ใช่ภาษาทางวิชาการ นอกจากนั้นผู้พูดต้องให้เกียรติผู้ปกครองและประชาชนโดยทั่วไปที่เข้ามาฟังภาษาที่ใช้ความสุภาพเรียบร้อยเข้าใจง่ายกินความ กะทัดรัด

5. การสร้างสรรค์ (Constructiveness) ประชาชนโดยทั่วไปต้องการรู้ว่ามีสิ่งดี ๆ อะไรบ้างไปโรงเรียน โรงเรียนมีปัญหาหรือข้อบกพร่องอย่างไร การแจ้งให้ประชาชนทราบถึงความดีของโรงเรียนวันนี้ที่ความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนว่ามีความเจริญไปมากน้อยเพียงใด แค่ไหนโดยหลักการแล้วชาวบ้านจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาส่วนตัวของ True และผู้บริหารแต่ละคน การประชาสัมพันธ์มิได้มีไว้เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัญหาและความท้อแท้ของการบริหาร การแก่งแย่งชิงดีกันเอง การประชาสัมพันธ์โรงเรียนมุมที่การสร้างสรรค์มากกว่าการทำลาย ประชาชนได้ทราบถึงปัญหาที่มีของระบบโรงเรียน และควรแยกออกจากปัญหาส่วนตัว การเสนอปัญหานั้นเพื่อการแก้ไขมิใช่เพื่อให้หมดกำลังใจ

6. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) โครงการประชาสัมพันธ์จำเป็นจะต้องปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และโอกาสแต่ละสภาพปัญหา ซึ่งจะต้องคำนึงถึงส่วนประกอบด้านวัฒนธรรม ความเข้าใจ ความคิดเห็นและสิ่งอื่น ๆ ของประชาชน แต่ละบุคคลแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างในด้านรสนิยม ความคิด สภาพสติปัญญา พื้นฐานความรู้ ทัศนคติและคุณค่าอื่น ๆ เพิ่งกลับให้สนองความต้องการที่แตกต่างกันของประธานกลอนเช่นเดียวกับการศึกษาสมัยใหม่จะต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน

7. ความยืดหยุ่น (Flexibility) ทั้งองค์การ โครงการ และงานประชาสัมพันธ์ ควรจะยึดถือลักษณะการยืดหยุ่น ก็ย่อมมีไปตามกาลสมัย การประชาสัมพันธ์ก็จะไม่สามารถจะตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ เช่นในชุมชนหนึ่งเคยเป็นชุมชนบทธรรมดาที่ประกอบมีความรักท้องถิ่นและการหากินกับการทำไร่ทำนา แต่เมื่อการสัญจรดีขึ้นมีถนนตัดผ่านมาส่งบางใหญ่ที่จะอยู่ไม่ไกลออกไป ประชากรในชุมชนก็เดินทางแบบเช้าไปเย็นกลับ เพื่อไปทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรมการเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะของชุมชนเมื่อก่อนและหลังที่มีทางผ่านจึงมีสภาพแตกต่างกัน การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนจะถึงหลักว่าเคยทำอย่างไรก็จะทำอย่างนั้นเห็นจะไม่ได้ ทั้งนี้จะต้องอาศัยวิธีการปรับปรุงและยืดหยุ่นเข้ามาประกอบด้วย

ข้อควรคำนึงถึงประชากรในระยะต่อไปนั้น ควรคำนึงถึงการทำงานแบบไม่ยืดหยุ่นโดยการยึดถือปฏิทินการประชาสัมพันธ์รายปีที่ได้ทำไว้ ความจริงการวางแผนล่วงหน้าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน แต่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อทำให้งานที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ด้านการบริการชุมชน

ความหมายของการให้บริการชุมชนหมายถึงการอำนวยความสะดวกด้านความรู้และสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนตามสมควรแก่สภาพที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 420)

ดาวประกาย สายแก้ว (2556, หน้า 44) ได้กล่าวถึง กิจกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชนโดยมีการแบ่งแยกย่อยดังนี้

1. การให้ความรู้ทั่วไปและอาชีพมีกิจกรรมเช่นการจัดสหกรณ์ร้านค้าจัดตลาดนัดแล้วจะหาหรือแนะนำแหล่งผลิตเชือกฟางและท่านปลาเป็นต้น

2. ด้านสุขภาพอนามัยมีการบริการเอกสารและอุปกรณ์ในการวางแผนครอบครัวจัดบริการน้ำสะอาดบริการยาสามัญประจำบ้านและการปฐมพยาบาล

3. ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นบุคคลสำคัญปูชนียสถานประเพณีนิทานและเพลงพื้นบ้านจัดพิพิธภัณฑ์นิทรรศการศิลปวัฒนธรรมจัดดนตรีการเล่นเพลงพื้นเมืองและศิลปะประจำชาติและจัดบริการอุปกรณ์ในพิธีต่าง ๆ

4. ด้านนันทนาการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่และอุปกรณ์ในการเล่นกีฬาจัดสถานที่พักผ่อนสนามเด็กเล่นและให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดงานต่าง ๆ

5. ด้านเผยแพร่ข่าวสารจะทำป้ายประกาศข่าวไปยังชุมชนโดยผ่านนักเรียนจัดทำเอกสารและจัดประชุมชี้แจง

ยุพิน อัฐโศ (2556, หน้า 61) กล่าวถึง การให้บริการชุมชนในความหมายทั่วไปมักจะหมายถึง การบรรเทาทุกข์การสร้างความพอใจหรือการช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ประสบปัญหาให้พ้นไปจากปัญหานั้นเป็นการชั่วคราว แต่การให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชนจะต้องอยู่ในลักษณะการของบริการเชิงพัฒนา คือ มุ่งที่ให้บริการมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอีกทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตลอดจนเกิดความคิดริเริ่มในการพัฒนาชุมชนของตนเองต่อไป

ชานุวัฒน์ สุดสาคร (2547, หน้า 24) ได้สรุปไว้ดังนี้ การให้บริการชุมชน หมายถึง การบริการด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ชุมชนตามกำลังความสามารถที่โรงเรียนจะทำได้เพื่อเสริมสร้างสังคมในชุมชนให้ดีขึ้น ซึ่งโรงเรียนอาจบริการชุมชนในด้านความรู้ทางวิชาการด้านสุขภาพอนามัยและนันทนาการศิลปกรรมประเพณีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม อาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งประชาชนที่เข้ารับการบริการย่อมแตกต่างกันในด้านความรู้พื้นฐานประสบการณ์ ดังนั้น การให้บริการแก่ชุมชนผู้ให้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ เป็นอย่างดีสามารถใช้เทคนิคได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับความมุ่งหมาย

หทัยทิพย์ อัมหธร (2557, หน้า 52) ได้เสนอแนวทางที่ควรให้บริการชุมชนดังนี้

1. อาคารสถานที่โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ให้บริการแก่นักเรียนจำนวนมากอยู่แล้วโรงเรียนเหมาะสำหรับกิจการที่มีคนจำนวนมากด้วยดังนั้นหากชุมชนจะจัดกิจกรรมที่ผู้คนเข้าร่วมงานจำนวนมากหากใช้อาคารบริเวณโรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวก

2. เครื่องใช้ ได้แก่เครื่องใช้ที่เคลื่อนที่ได้เช่นโต๊ะเก้าอี้เมื่อมีกิจกรรม ชุมชนอาจจะมีขอยืมใช้โรงเรียนควรจะอำนวยความสะดวกตามสมควร

3. ความรู้การบริการที่พัฒนาความรู้ความคิดตลอดจนสติปัญญาของชุมชนโรงเรียนควรมีรายการให้ความรู้บ้างเช่น จัดรายการบรรยายธรรมบรรยายอาชีพและสิ่งที่น่าสนใจ

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 36) กล่าวถึง การให้บริการชุมชนโดยแยกกล่าวถึงแต่ละประเภทดังนี้

1. ในระบบโรงเรียนเกี่ยวกับสถานที่โรงเรียนควรเอื้อเฟื้อแก่ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนตลอดจนห้องสมุดโรงฝึกงานหอประชุมสนามกีฬาและอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อกิจกรรมด้านความรู้ทางวิชาการและกิจกรรมของประชาชนในชุมชนเองนั้นที่เป็นส่วนตัวและส่วนรวม

2. นอกระบบโรงเรียนควรจัดโครงการที่ควรจะจัดเพื่อการบริการประชาชนในชุมชนได้แก่

2.1 โครงการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการเช่นการจัดห้องสมุดของโรงเรียนไว้บริการประชาชนการสอนหนังสือให้แก่ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จการให้ความรู้ทางด้านโภชนาการอนามัยในรูปแบบของการบรรยายอภิปรายตามความเหมาะสม

2.2 โครงการส่งเสริมอาชีพอาจจะใช้สถานที่ของโรงเรียนเป็นที่ฝึกฝนอาชีพให้แก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ

2.3 โครงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2.4 ใช้โรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย

2.5 จัดการพบปะระหว่างครูและผู้ปกครองเนื่องในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจอันดี

2.6 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในโอกาสต่าง ๆ อาจจะใช้สถานที่ของโรงเรียนรวมทั้งอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปแล้ว การให้บริการชุมชนเป็นการทำงานร่วมกันของบุคคลกับองค์กรหลาย ๆ ฝ่ายเพราะฉะนั้นผู้ให้บริการจะต้องให้ผู้รับบริการนั้นประทับใจเกิดความพอใจรวดเร็วฉับไวถูกต้องไม่มากขั้นตอนจึงจำเป็นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง

รัตนา กาญจนพันธุ์ (2556) กล่าวถึง งานให้บริการชุมชน หมายถึง การบริการที่โรงเรียนให้กับชุมชนตามความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้ ได้แก่การให้บริการด้านข่าวสารข้อมูลวิชาการ อาชีพ การให้คำแนะนำคำปรึกษาหารือ การให้บริการด้านสวัสดิการเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่นที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามกีฬา สหกรณ์ร้านค้า ธนาคารข้าว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้านตัดผม ตู้ยาสามัญประจำหมู่บ้าน น้ำสะอาด เป็นต้น

วาสนา ชูแสง (2557) กล่าวว่า งานให้บริการชุมชน กล่าวโดยสรุปงานให้บริการแก่ชุมชน หมายถึง การให้บริการในด้านต่าง ๆ กับชุมชนซึ่งอาจจะเป็นทางด้านอาคารสถานที่วิชาการความรู้ การส่งเสริมคุณธรรม วัสดุอุปกรณ์ หรือเทคโนโลยี แต่อยู่บนพื้นฐานความสามารถและขีดจำกัดของโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างให้ชุมชนมีความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาและชีวิตความเป็นอยู่และโรงเรียนต้องเลือกใช้เทคนิคการให้บริการให้ถูกต้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เนื่องจากบุคคลในชุมชนมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์แตกต่างกัน

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 25–26) กล่าวถึง การให้บริการชุมชน จากแนวคิดของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านที่ได้เสนอแนะการให้บริการชุมชนไว้นั้น ขอสรุปไว้ว่าการให้บริการชุมชนการทำงานร่วมกันของบุคคลกับองค์กรหลาย ๆ ฝ่ายเพราะฉะนั้นผู้ให้บริการจะต้องให้ผู้

บริการนั้นประทับใจ เกิดความพอใจ รวดเร็ว จะไป ถูกต้อง ไม่มากขั้นตอน จึงจำเป็นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง

ด้านบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) เป็นคณะบุคคลซึ่งมีความสำคัญที่จะทำหน้าที่กำกับส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนในฐานะที่เป็นองค์กรอย่างเป็นทางการที่มีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ เป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้บังคับบัญชาขึ้นไประดับหนึ่งซึ่งมีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นคณะบุคคลที่มีความตั้งใจเสียสละอุทิศตนเพื่อเข้ามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาตามระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ 3 ลักษณะดังนี้

1. อำนาจหน้าที่การกำกับหมายถึงการกำกับให้โรงเรียนดำเนินการด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปให้สอดคล้องกับกฎหมายกฎระเบียบคำสั่งและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. อำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งบริการงานอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพสามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงและจากการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับศรัทธาเชื่อถือของประชาชนชุมชนและท้องถิ่น

3. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายระเบียบประกาศฯลฯกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กล่าวโดยสรุปแล้ว บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นคณะบุคคลที่มีความตั้งใจเสียสละ อุทิศตนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษากำกับให้โรงเรียนดำเนินการด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งบริหารงานอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพสามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชน

ความหมายของข้าวและความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้แทนศิษย์เก่าของโรงเรียน ผู้แทนพระภิกษุ และผู้บริหารทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะบุคคลดังกล่าวทำงานร่วมกับโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ เสื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นคณะบุคคลในการบริหารโรงเรียนมีส่วนร่วมจึงต้องอาศัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสาขาหลากหลายและเข้าใจการศึกษามีความมุ่งมั่นมีเวลาพี่จะอุทิศแรงกายแรงใจเพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่ชุมชนสังคมและประชาชาติต้องการซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนสังคมเข้มแข็งและประเทศชาติก้าวหน้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 15) การกำหนดจำนวนกรรมการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

“โรงเรียนขนาดเล็ก” หมายความว่า โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกินร้อยยี่สิบคนคน

“โรงเรียนขนาดกลาง” หมายความว่า โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกินสามร้อยคน

“โรงเรียนขนาดใหญ่” หมายความว่า โรงเรียนที่มีนักเรียนเกินสามร้อยคนขึ้นไป

ไปโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คน และโรงเรียนขนาดกลางให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 12 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 15 คน ประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการ
2. กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครองจำนวน 1 คน
3. กรรมการที่เป็นตัวแทนครูจำนวน 1 คน
4. กรรมการที่เป็นตัวแทนขององค์กรชุมชนจำนวน 1 คน
5. สมการที่เป็นตัวแทนพระองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 1 คน
6. กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่าจำนวน 1 คน
7. กรรมการที่เป็นตัวแทนพระภิกษุสงฆ์และผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่จำนวน 1 รูปหรือ 1 คน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กและจำนวนเห็ดโคนสำหรับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่
9. ผู้อำนวยการเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ

กล่าวโดยสรุปแล้ว คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ คณะบุคคลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่ทำงานร่วมกับโรงเรียนประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครองผู้แทนครูผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่นผู้แทนศิษย์เก่าของคณะสถานศึกษาผู้แทนพระภิกษุ

ผู้แทนคุณวุฒิและผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการเป็นงานที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินการแต่งตั้งการสรรหาการเสนอแต่งตั้งการสร้างความรู้บทบาทหน้าที่การจัดประชุมและดูแลให้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ การพัฒนาตามที่รัฐต้องการหน้าที่หลัก คือ การกำกับดูแลสนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาพิการสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตลอดจนเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

รัตนา กาญจนพันธุ์ (2556) กล่าวถึง งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นงานที่โรงเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2539 ซึ่งจะต้องดูแลดำเนินการตั้งแต่การสรรหาการเสนอแต่งตั้ง การเสริมความรู้บทบาทหน้าที่ การจัดประชุมและดูแลให้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการพัฒนาตามที่รัฐต้องการ

วาสนา ชูแสง (2557) กล่าวถึง งานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวโดยสรุปแมนจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงงานที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบต่าง ๆ ที่ว่าด้วยคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยต้องดำเนินการตั้งแต่วางแผนปฏิบัติงานเพื่อสรรหาคณะกรรมการโรงเรียน ประสานงานกับบุคคลสำคัญในชุมชนเพื่อรับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการโรงเรียนพิจารณาคัดเลือก จัดอบรมส่งเสริมความรู้ตามบทบาท และหน้าที่ให้คำแนะนำคณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เป็นที่ปรึกษาด้านระเบียบแก่คณะกรรมการ จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมให้คณะกรรมการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับระเบียบและประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียน เป็นต้น

ศุภารัตน์ ปุ้งของ (2558, หน้า 25–26) กล่าวถึง บทบาทคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่าคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคือคณะบุคคลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุ ผู้แทนคุณวุฒิและผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ เป็นงานที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินการตั้งแต่การสรรหาการเสนอแต่งตั้งการเสริมความรู้บทบาทหน้าที่การจัดการประชุมและดูแลให้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการพัฒนาตามที่รัฐต้องการหน้าที่หลัก คือการกำกับดูแลสนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตลอดจนเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน

การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนหมายถึงการเปิดโอกาสเชิญชวนหรือหารือทางให้บุคคล ในชุมชนได้เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553, หน้า 93) ได้กำหนดงานการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนโดยเสนอแนะว่าเป็นการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนทั้งทางด้านการเงินวัสดุอุปกรณ์ และมีแนวคิดโดยมีแนวทางปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียนซึ่งใช้วิธีการประชุมผู้ปกครองทำวารสารสิ่งพิมพ์จัดป้ายนิเทศเผยแพร่และดำเนินเยี่ยมเยียนชุมชนในโอกาสที่เหมาะสมเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนด้านทุนทรัพย์แรงงานอุปกรณ์และขั้นตอนต่อไปโรงเรียนต้องจัดลำดับความสำคัญที่จะขอรับความสนับสนุนแล้วทำโครงการดำเนินการเมื่อได้รับการสนับสนุนทางโรงเรียนต้องยกย่องขอบคุณแล้วรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2553, หน้า 199–200) กล่าวว่า เป็นการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนทั้งทางด้านวัสดุอุปกรณ์และแนวความคิดโดยปฏิบัติดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียนโดยวิธีการต่อไปนี้

1.1 ประชุมผู้ปกครอง

1.2 ทำวารสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่

1.3 จะทำป้ายประกาศเผยแพร่ข่าวสาร

1.4 พบปะเยี่ยมเยียนในโอกาสที่เหมาะสม

2. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนโดยชุมชนเข้ามาช่วยเหลือด้านธนทรัพย์แรงงานหรือวัสดุอุปกรณ์

3. จัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ที่โรงเรียนเห็นว่าสมควรขอการสนับสนุนจากชุมชนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

4. จะทำโครงการเพื่อขอการสนับสนุนจากชุมชน

5. จัดให้มีการยกย่องขอบคุณแก่ผู้ช่วยเหลือโรงเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

6. จะทำรายงานได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ชานุวัฒน์ สุดสาคร (2547, หน้า 26) ได้สรุปว่า การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนหมายถึงการเปิดโอกาสเชิญชวนหรือหางานให้บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของ

โรงเรียนซึ่งได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติโดยการประชาสัมพันธ์และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนทั้งทางด้านทุนทรัพย์แรงงานและแนวคิด ตลอดทั้งการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้เกิดความคิดว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน ซึ่งสามารถเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น มันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดจากหลักและแนวคิดของนักวิชาการนั้น

สมชาย สุดเลิศ (2550, หน้า 48) ได้เสนอแนะถึงความช่วยเหลือสนับสนุนส่วนว่ากิจกรรมใดก็ตามถ้าได้รับความช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องแล้วกิจกรรมนั้นจะประสบความสำเร็จสูงกว่ากิจการที่อยู่ในสภาพต่างคนต่างทำที่แท้จริงนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะทำกันได้ง่ายแต่ถ้าเปิดให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมนั้นวิธีนี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเปิดความตั้งใจที่จะทำงานและร่วมมือตลอดไป

คณึงนิจ กฤษนาม (2553, หน้า 53) ได้อธิบายว่า การขอความร่วมมือช่วยเหลือจากชุมชนได้สามารถขอความสนับสนุนได้ เช่น ในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนเพื่อขอแรงเพื่อพัฒนาอาคารสถานที่ขอคำแนะนำและขอให้ผู้ประสานงานอีกประการหนึ่งคือการสนับสนุนจากสถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการศึกษาครั้งนี้ทางโรงเรียนก็สามารถขอความช่วยเหลือจากชุมชนทางด้านวัสดุอุปกรณ์และทรัพย์สินอื่นได้เช่นกัน

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558, หน้า 37) ได้เสนอวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนดังนี้

1. การจัดงานประจำปีและเชิญผู้ปกครองและประชาชนมาร่วม
2. การจัดนิทรรศการผลงานของนักเรียน
3. การจัดการแสดงละครการแข่งขันการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง
4. จัดตั้งคณะกรรมการประชาชนเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของโรงเรียน
5. จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าสมาคมเกี่ยวกับการศึกษาสมาคมเกี่ยวกับครูสมาคมต่าง ๆ ของชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นที่ตั้ง
6. จัดตั้งโปรแกรมต่าง ๆ ของโรงเรียนด้านการศึกษาอาชีพโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมมีผลประโยชน์บ้างตามสมควร

กล่าวโดยสรุปแล้ว การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนเป็นการสนับสนุนด้วยความเต็มใจของชุมชนทั้งทางด้านทุนทรัพย์วัสดุอุปกรณ์แรงงานซึ่งเกิดจากการสื่อสารประชาสัมพันธ์

และเกิดความตระหนักของชุมชนที่มีต่อโรงเรียนนั้น ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วาสนา ชูแสง (2557) กล่าวถึง งานรับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากชุมชนกล่าวโดยสรุป งานรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งการช่วยเหลือจากชุมชนอาจจะเป็นทางด้านทุนทรัพย์ แรงงาน อุปกรณ์ โดยผ่านการประชาสัมพันธ์และโรงเรียนควรยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ กล่าวถึง การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน จากหลักแนวคิดของนักวิชาการนั้นพอจะสรุปได้ว่าการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนเป็นการสนับสนุนด้วยความเต็มใจของชุมชนทั้งด้านความคิดทุนทรัพย์วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน ซึ่งเกิดจากการสื่อสารการประชาสัมพันธ์และเกิดความตระหนักของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

หน้าที่ของครูและผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

พนิจดา วีรชาติ (2552, หน้า 25) กล่าวว่า ครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ดังนั้น ครู อาจารย์ จำเป็นต้องรู้จักสถาบันการศึกษาของตนเป็นอย่างดี รู้จักประวัติความเป็นมา ความมีชื่อเสียงที่โรงเรียนมีเพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลของโรงเรียนไปสู่ชุมชนเพื่อว่าชุมชนจะได้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อโรงเรียน

บุคลิกภาพของครู อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาควรจะต้องมีความกระตือรือร้นพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือชุมชน ซึ่งครูและอาจารย์ควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สามารถเข้าถึงจิตใจคน
2. แต่งกายเหมาะสม
3. มีความราบรื่นเริงแจ่มใสในอารมณ์
4. มีความซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจ
5. รู้จักใช้คำพูดเหมาะสมกับผู้ฟังและโอกาส
6. เป็นคนคงเส้นคงวา
7. มีอารมณ์ขัน
8. แสดงสีหน้ากับมิตรกับบุคคลทั่วไป

9. มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

10. มีศิลปะในการพูดในการคบหาสมาคมกับผู้ร่วมงานและคนในชุมชน

ดังนั้นถ้าครูในสถาบันการศึกษามีคุณสมบัติที่ดี สอดคล้องกับสถาบันก็ย่อมจะมีส่วนอำนวยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนได้ และสำคัญมากในการสร้างความสัมพันธภาพก็คือ ครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษาจะต้องมีความรู้ในระเบียบ ประเพณีของชุมชนเป็นอย่างดี 3 สามารถให้ความช่วยเหลือชุมชนได้เมื่อชุมชนขอร้อง ยังมีสิ่งที่ควรทำความเข้าใจการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กล่าวคือ

1. สิ่งแวดล้อมทางครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีผลต่อแนวทางการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลในชุมชนนั้น

2. ต้องศึกษาทำความเข้าใจศีลธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมที่ประพฤติปฏิบัติของแต่ละบุคคลของกลุ่มคนในชุมชนนั้น

3. การแสดงออกและความซาบซึ้งทางสุนทรียะ ศิลปะ เช่นการแกะสลัก การเขียนภาพ ดนตรีนาฏศิลป์ วรรณคดีเป็นต้น

4. เพื่อให้นักเรียนเจริญงอกงามร่วมมือกับชุมชน ครูจะต้องพิจารณาถึงสถาบันต่าง ๆ ของชุมชน สถาบันต่าง ๆ เหล่านั้นว่าเป็นอย่างไรมีปัญหาอะไร จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาแก่นักเรียน

5. สภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป ครูต้องศึกษาและนำมาพิจารณาในการจัดหลักสูตรเพื่อการเรียนการรู้ของนักเรียน

6. ครูพิจารณาสถาบันต่าง ๆ ในชุมชน ที่เป็นผลต่อสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมภายนอกทั่วไปที่เป็นผลจากวัฒนธรรมของชาติ

7. ครูต้องตระหนักถึงความเจริญทางสังคมของนักเรียนที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างชุมชนกับนักเรียนโดยการ

7.1 เยี่ยมเยียน ศึกษาปัญหาที่อยู่ของนักเรียนและที่ใกล้เคียง

7.2 ศึกษาพิจารณาชุมชนในฐานะที่เป็นแหล่งสำคัญของการขยายการเรียนรู้

7.3 เรียนรู้เกี่ยวกับนักเรียนให้มากที่สุดในส่วนที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต

7.4 ประเมินผลนักเรียนจากสภาพที่เป็นอยู่

7.5 ช่วยให้นักเรียนเจริญงอกงาม พัฒนาไปแนวทางของนักเรียนเองเมื่อนักเรียนมีความพร้อม

7.6 ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจจุดหมายที่แท้จริงของการศึกษา

7.7 วางแผนจัดพิจารณาหลาย ๆ อย่างหรือปรับปรุงแก้ไขปัญหาสังคมและปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาร่วมมือเกี่ยวกับนักเรียน

7.8 จัดหลักสูตรให้แตกต่างกันและผู้เรียน เรียนเป็นรายบุคคล หรือให้ผู้เรียนได้เรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและเข้าใจสังคม

7.9 วางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนร่วมกันระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม เพื่อให้ได้เรียนรู้ร่วมกันมีความร่วมมือกันด้วยดีระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม

7.10 ให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมมือกัน

7.11 แก้ไขความอิจฉา ความรู้สึกปรปักษ์ ความรังเกียจต่อกัน ด้วยการให้นักเรียนเข้าใจข้อเท็จจริงความแตกต่างระหว่างกัน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจดีต่อกัน ร่วมมือกันรักใคร่กันมีเอกภาพในสังคม

7.12 ครูทำระเบียนรายบุคคลของนักเรียน เพื่อศึกษาเข้าใจในแต่ละคนในเรื่องการเรียน ชีวิตทั่วไปตลอดจนความประพฤติทั้งในและนอกโรงเรียน

7.13 ให้นักเรียนมีความรู้ด้านการสื่อสาร สามารถร่วมมือกับผู้อื่น ทั้งในด้านการพูด การเขียนและการฟัง ไม่รู้จักแสดงออก แสดงความต้องการและความสนใจของตนให้ชัดเจน

7.14 ให้นักเรียนรู้จักใช้ภาษาและยอมรับในความแตกต่างของภาษา

ครูต้องศึกษาทำความเข้าใจแจ่มแจ้งเพื่อให้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเป็นผลต่อความเจริญงอกงามของนักเรียนและความเจริญก้าวหน้าของชุมชน โดย

1. ครูต้องตระหนักเสมอว่า ชุมชนเป็นแหล่งสำคัญ และมีค่าอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของ

นักเรียน ครูจะต้องใช้ชุมชนและใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจดีพอและมีความร่วมมือกับชุมชนด้วย

2. ครูต้องระลึกเสมอว่าครูมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นตัวจับสำคัญในการพี่จะนำชุมชนเข้ามาในโรงเรียนแนะนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน เพราะเป็นผู้นำแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนไปใช้ให้บังคับผลอย่างแท้จริงต่อนักเรียนและชุมชน

หน้าที่ของผู้บริหารในการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารในสถาบันการศึกษานับว่าเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยให้กระชับสัมพันธภาพกับชุมชนภารกิจของผู้บริหาร มีขอบเขตของภารกิจ ดังนี้

1. ค้นหาและใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา

2. เป็นวิทยากรให้คำปรึกษาทำงานสงเคราะห์

3. วางแผนให้บุคลากรของโรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมกับงานของชุมชน

4. จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการของผู้ปกครอง

5. ให้มีการเยี่ยมชมโรงเรียน

6. การจัดตั้งองค์กรระหว่างผู้ปกครองและครู

7. ให้ชุมชนได้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน

8. ติดต่อกับสื่อมวลชนเพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ

9. สร้างสื่อติดต่อโดยตรงกับผู้ปกครองเช่นการทำจดหมายข่าว

ครูและผู้บริหารจึงมีภารกิจต้องทำความเข้าใจชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ สร้างความสัมพันธ์อันดี ทำตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ร่วมมือกับชุมชนในภารกิจต่าง ๆ เป็นผู้นำกระตุ้นในชุมชนร่วมมือประสานสามัคคีทำความเจริญก้าวหน้าให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ติดต่อแหล่งวิทยากร อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนได้ศึกษาเล่าเรียน ปรับปรุงอาชีพวิถีชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้นสอดคล้องกับความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน เจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับเศรษฐกิจและความเป็นอยู่อย่างพอเพียง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลรัตน์ จันทโชติ (2556) ได้ทำการศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านคลองมะขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านคลองมะขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการบริการชุมชน และด้านการเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชน มีการดำเนินงานไม่เหมาะสม การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ข่าวสารภายในโรงเรียนน้อยไม่ทั่วถึง ทำให้ไม่ทราบข้อมูลหรือกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนการให้บริการชุมชนยังไม่มากเท่าที่ควร เพราะมีพื้นที่ภายในโรงเรียนน้อยต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนจึงไม่สะดวก การให้ความรู้แก่ชุมชนน้อยเพราะบุคลากรไม่เพียงพอและขาดทักษะในเรื่องที่ชุมชนสนใจจะศึกษา มีเวลาไม่ตรงกันทำให้กิจกรรมทำได้ยากการเข้าไปมีส่วนร่วมชุมชนยังไม่มากเท่าที่ควร และแนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ทั้ง 3 ด้าน คือ การตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์หน้าโรงเรียน จะทำเอกสารและแผ่นพับแก่ผู้ปกครองอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอมีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายให้ทราบถึงกิจกรรมให้เหมาะสมและเพียงพอเพื่อที่จะให้บริการแก่ชุมชนอย่างทั่วถึง พัฒนาทักษะให้กับบุคลากรในเรื่องที่ชุมชนสนใจและจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีความรักความเข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ในชุมชนของตนเอง

ดาวประกาย สายแก้ว (2556) ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนทับไทร โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านพบว่าด้านการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนวัดทับไทร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาผลของการวิจัยกล่าวว่า พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพอจะสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ คือ ในส่วนของโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติ ประเมินผลการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องตามขั้นตอน การให้ความสำคัญกับชุมชนโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานและดำเนินกิจกรรม ตลอดจนต้องมีการประชาสัมพันธ์ในชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบการดำเนินงานพร้อมกับได้แสดงความยินดีร่วมกันงานประสบความสำเร็จ ซึ่งก็จะทำให้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนประสบความสำเร็จ

ประสิทธิ์ เผยกลิ่น (2556) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ชุมชนสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมากโดยงานประชาสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่งานร่วมกิจกรรมชุมชนและงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยงานที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุดคือการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม และมูลนิธิ แบบอย่างที่ดีในการบริหารงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน พบว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญมากที่สุดรายงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มองลงมาคืองานร่วมกิจกรรมชุมชน

พลพัฒ ชนะชนกุล (2556) ได้ทำการศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนบ้านบึงตะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนบ้านบึงตระครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านงาน จัดตั้งกลุ่มชุมชน มูลนิธิ อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มือด้านงานให้บริการชุมชนและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงานจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ และผลการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนบ้านบึงตะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 จำแนกตามสภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านงานรับความผิช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมนึก พงษ์สกุล (2556) ได้ศึกษาปัจจัยและรูปแบบยุทธศาสตร์การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพบว่า 1) ปัจจัยยุทธวิธีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่ 1) การมีส่วนร่วม 2) การสร้างภาคีเครือข่าย 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การบริการชุมชน 2) ปัจจัยการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทุกตัวมีความสำคัญต่อปัจจัยการมีส่วนร่วม (F1) โดยที่การสร้างภาคีเครือข่าย (F2) การประชาสัมพันธ์ (F3) มีความสัมพันธ์โดยอ้อมต่อการมีส่วนร่วม (F1) ส่วนการสร้างภาคีเครือข่าย (F2) และการประชาสัมพันธ์ (F3) ซึ่งรูปแบบที่ปรากฏมีความเหมาะสมเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้และมีความถูกต้อง

ดลใจ ตันเจริญ (2557) ได้ศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพบว่า โรงเรียนที่มีขนาดและกลุ่มของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันมีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรได้รับการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ จะช่วยส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดีขึ้น สามารถพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2557) ได้ศึกษา สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 พบว่า 1) สภาพโดยรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 จำแนกตามสภาพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หทัยทิพย์ อัมหธร (2557) ได้ศึกษา การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผอ. โรงเรียนบ้านชุมเห็ด (ประจวบอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านชุมเห็ด (ประจวบอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 จำแนกตามอาชีพโดยรวมและรายบ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรวุฒิ ตั๊ะคำวรรณ (2558) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผลวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารงบประมาณ แบบบ้านการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และลักษณะงานเฉพาะด้านน้อย มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย สถานศึกษากำหนดเนื้อหาวาระการประชุมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบมากกว่าให้ร่วมพิจารณาเสนอแนะและมีข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มากเท่าที่ควร

รุ่งทิพย์ เข็มทิศ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี รวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบสภาพจริงของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายกับเพศหญิงไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ปริญญาตรีกับปริญญาโทแตกต่างในระดับต่ำ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารกับครูแตกต่างกันในระดับต่ำ ผู้บริหารกับพนักงานจ้างตามภารกิจไม่แตกต่างกัน และครูกับพนักงานจ้างตามภารกิจแตกต่างกันในระดับต่ำ

สรุปกรอบแนวคิดจากการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีการสรุปกรอบแนวคิดจากการวิจัยไว้ดังนี้

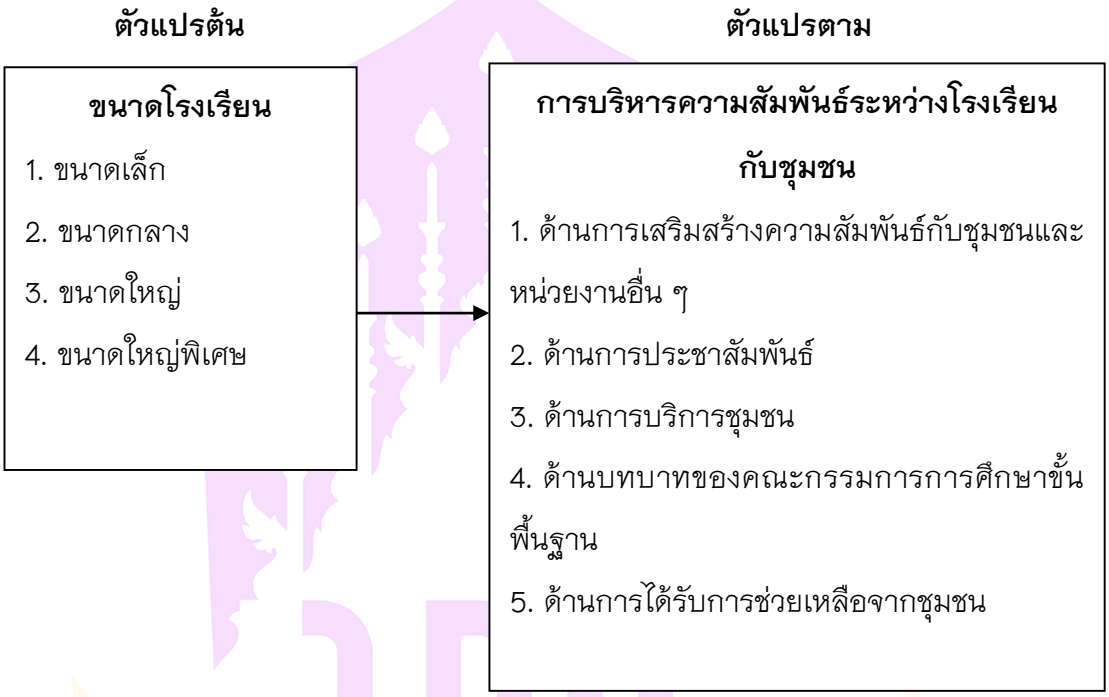

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดจากการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ผู้วิจัยได้เรียงลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 โรงเรียน ผู้อำนวยการ 11 คน รองผู้อำนวยการ 8 คน ครูผู้สอนจำนวน 359 คน รวมทั้งหมด 378 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Kreicie and Morgan, 1970 อ้างอิงใน ปัทมาพร แสงแจ่ม, 2561, หน้า 41) โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างในโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	1	19	19	12
ขนาดกลาง	7	180	132	81
ขนาดใหญ่	2	93	76	50
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	86	73	48
รวม	**11**	**378**	**291**	**191**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ การใช้แบบสอบถามประกอบไปด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ (Likert)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาและดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดแล้วนำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและความเหมาะสมทั่วไปของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีรายชื่อดังนี้

4.1 ดร.ณัฐวุฒิ สัพโส ตำแหน่งอาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษาผู้ช่วยคณบดีมหาวิทยาลัยพะเยา

4.2. นายอรรณพ จูจันทร์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

4.3 ดร.วันรักษ์ ขันหอม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนป่าแดดวิทยาคม อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย

5. นำผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญนั้น คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item–Objective Congruence: IOC) แล้วเลือกดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหารวมถึงการใช้ภาษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาผลการพิจารณาค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามนี้มีเหมาะสม

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนี้มีเหมาะสม

ให้คะแนน –1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่มีเหมาะสม

6. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

7. นำเครื่องมือวัดที่ได้ทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try–Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตริมกก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์การหาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย เพื่อขอ

ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

3. ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) จากครูผู้สอนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ทั้งสิ้นจำนวน 191 ชุด ได้รับกลับคืนมา 191 ชุด คิดเป็น 100%

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติด้วยการแจกแจงความถี่ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์ผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินค่า (Rating Scale)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกขนาดโรงเรียน ใช้การเปรียบเทียบ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Sheffe's method) (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2560, หน้า 65)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แก่ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check list) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อใช้การวิเคราะห์คำนวณ ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด Likert R. การวิเคราะห์คำนวณโดยค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด Likert R. (1967 อ้างอิงในบุญธรรม จิตอนันต์, 2560, หน้า 91–92) ค่าคะแนนและแปลความหมาย ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมาก

3 คะแนน หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง การบริหารความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง การบริหารความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง การบริหารความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง การบริหารความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง การบริหารความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกขนาดโรงเรียน (F–test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One–way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Sheffe's method) (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2560, หน้า 65)

สูตรที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ดัชนีความสอดคล้อง IOC (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2559, หน้า 75)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับพฤติกรรม

ΣR แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha–Coefficeint) ของครอนบาค (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, 2559, หน้า 78)

$$\alpha = \frac{n}{n-1}\left[1-\frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สถิติเชิงบรรยาย

1. ค่าเฉลี่ย (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2559, หน้า 304)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ X คือ คะแนนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแต่ละคน

n คือ จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้งหมด

$\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย

2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2559, หน้า 63)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2-\left(\sum X\right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ X คือ คะแนนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแต่ละคน

n คือ จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้งหมด

S.D. คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การทดสอบค่าเอฟ (F–test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One–way Analysis of Variance)

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร ใช้สูตร (ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2560, หน้า 180)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w} \quad , df = k \, , n-k$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F–Distribution)

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

k แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและขนาดสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและขนาดสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	11	5.76
1.2 ครูผู้สอน	180	94.24
รวม	**191**	**100.00**

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. ขนาดสถานศึกษา		
2.1 ขนาดเล็ก	57	29.85
2.2 ขนาดกลาง	77	40.31
2.3 ขนาดใหญ่	23	12.04
2.4 ขนาดใหญ่พิเศษ	34	17.80
รวม	**191**	**100.00**

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งปัจจุบันเป็นครูผู้สอน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 94.24 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.76 และส่วนใหญ่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 40.31 รองลงมาคืออยู่โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 29.85 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 12.04 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในภาพรวม

ด้าน	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	(n = 191) $(\bar{X})$	(S.D.)	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ	4.33	0.67	มาก	5
2	ด้านการประชาสัมพันธ์	4.35	0.64	มาก	4
3	ด้านการบริการชุมชน	4.37	0.64	มาก	2
4	ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.41	0.59	มาก	1
5	ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน	4.36	0.60	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	**4.37**	**0.63**	**มาก**	

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.59) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริการชุมชน ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.64) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.60) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.67) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ

ข้อ	ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ	(n = 191)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่ชุมชนจัดขึ้น	4.31	0.64	มาก	5
2	โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น	4.34	0.65	มาก	3
3	โรงเรียนมีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ชุมชนจัดขึ้น	4.35	0.65	มาก	2
4	โรงเรียนมีการส่งครูเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	4.36	0.70	มาก	1
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชน	4.30	0.64	มาก	7
6	โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมชุมชน	4.32	0.68	มาก	4
7	โรงเรียนมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน	4.31	0.71	มาก	6
8	โรงเรียนมีการการออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการแก่บุคคลที่ช่วยเหลือสนับสนุนในการกิจกรรมของโรงเรียน	4.30	0.65	มาก	8
	รวมเฉลี่ย	**4.33**	**0.67**	**มาก**	

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.33, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งครูเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ($\overline{X}$ = 4.36, S.D. = 0.70) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ชุมชนจัดขึ้น ($\overline{X}$ = 4.35, S.D. = 0.65) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น ($\overline{X}$ = 4.34, S.D. = 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการการออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการแก่บุคคลที่ช่วยเหลือสนับสนุนในการกิจกรรมของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.30, S.D. = 0.65) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการประชาสัมพันธ์

ข้อ	ด้านการประชาสัมพันธ์	(n = 191)		แปลผล	ลำดับที่
		($\overline{X}$)	(S.D.)		
1	โรงเรียนได้จัดทำจดหมายหรือวารสารเผยแพร่ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.32	0.68	มาก	6
2	โรงเรียนได้จัดให้มีการประกาศเสียงตามสายเพื่อให้ชุมชนรับทราบในข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.29	0.62	มาก	9
3	โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ	4.37	0.65	มาก	4
4	โรงเรียนได้จัดทำรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ	4.39	0.59	มาก	2
5	โรงเรียนได้จัดทำผลการตรวจสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ	4.30	0.69	มาก	8

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการประชาสัมพันธ์	(n = 191)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
6	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.42	0.59	มาก	1
7	โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.32	0.69	มาก	7
8	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	4.39	0.61	มาก	3
9	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ	4.34	0.65	มาก	5
	รวมเฉลี่ย	**4.35**	**0.64**	**มาก**	

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.59) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนได้จัดทำรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.59) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.61) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนได้จัดให้มีการประกาศเสียงตามสายเพื่อให้ชุมชนรับทราบในข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.62) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการบริการชุมชน

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	(n = 191)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านอาคารอเนกประสงค์แก่ชุมชนในการทำกิจกรรม	4.30	0.69	มาก	10
2	โรงเรียนให้ความอนุเคราะห์แก่ชุมชนใช้สนามกีฬาในการทำกิจกรรม	4.27	0.70	มาก	11
3	โรงเรียนให้บริการโต๊ะเก้าอี้แก่ชุมชนในการทำกิจกรรม	4.33	0.56	มาก	9
4	โรงเรียนให้บริการด้านห้องสมุดแก่ชุมชน	4.37	0.62	มาก	7
5	โรงเรียนให้บริการด้านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารแก่ชุมชน	4.40	0.61	มาก	5
6	โรงเรียนให้บริการด้านคอมพิวเตอร์แก่ชุมชน	4.41	0.62	มาก	3
7	โรงเรียนให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตแก่ชุมชน	4.41	0.61	มาก	2
8	โรงเรียนให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสารแก่ชุมชน	4.42	0.65	มาก	1
9	โรงเรียนให้ความร่วมมือแก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น	4.35	0.71	มาก	8
10	โรงเรียนให้ครูออกไปช่วยกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่าง ๆ	4.39	0.61	มาก	6
11	โรงเรียนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในการศึกษาหาความรู้	4.41	0.64	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	**4.37**	**0.64**	**มาก**	

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการบริการชุมชน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.37, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสารแก่ชุมชน ($\overline{X}$ = 4.42, S.D. = 0.65) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตแก่ชุมชน ($\overline{X}$ = 4.41, S.D. = 0.61) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนให้บริการด้านคอมพิวเตอร์แก่ชุมชน ($\overline{X}$ = 4.41, S.D. = 0.62) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนให้ความอนุเคราะห์แก่ชุมชนใช้สนามกีฬาในการทำกิจกรรม ($\overline{X}$ = 4.27, S.D. = 0.70) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	(n = 191)		แปลผล	ลำดับที่
		($\overline{X}$)	(S.D.)		
1	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน	4.39	0.56	มาก	8
2	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	4.34	0.64	มาก	10
3	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน	4.32	0.66	มาก	11
4	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมกำกับ ติดตามผลงานของโรงเรียน	4.47	0.58	มาก	2
5	คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	4.48	0.61	มาก	1
6	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	4.39	0.55	มาก	7
7	คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	4.38	0.58	มาก	9

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	(n = 191) $(\overline{X})$	(S.D.)	แปลผล	ลำดับที่
8	คณะกรรมการสถานศึกษาเสนอแนวทางให้คำปรึกษาด้านการบริหารโรงเรียน	4.42	0.55	มาก	4
9	คณะกรรมการสถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดการศึกษาแก่นักเรียนทั้งในและนอกเขตบริการ	4.42	0.62	มาก	5
10	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารด้านการเงินของโรงเรียน	4.41	0.57	มาก	6
11	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน	4.46	0.54	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	**4.41**	**0.59**	**มาก**	

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.41, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.48, S.D. = 0.61) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมกำกับ ติดตามผลงานของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.47, S.D. = 0.58) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน ($\overline{X}$ = 4.46, S.D. = 0.54) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.32, S.D. = 0.66) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน

ข้อ	ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน	(n = 191)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	ปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาฝึกอบรม สาธิตความรู้ให้แก่นักเรียน	4.43	0.57	มาก	3
2	ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	4.43	0.54	มาก	2
3	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านความคิดในการพัฒนาโรงเรียน	4.40	0.53	มาก	4
4	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน	4.44	0.54	มาก	1
5	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเงินในการพัฒนาโรงเรียน	4.36	0.58	มาก	6
6	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ในการพัฒนาโรงเรียน	4.29	0.63	มาก	10
7	พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน	4.29	0.65	มาก	11
8	ผู้ปกครองสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.38	0.61	มาก	5
9	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้มีส่วนในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียน เช่น การบริการด้านสุขภาพอนามัย	4.34	0.68	มาก	8
10	พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน	4.29	0.66	มาก	12
11	ผู้ปกครองสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.33	0.62	มาก	9

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน	(n = 191)		แปลผล	ลำดับที่
		($\overline{X}$)	(S.D.)		
12	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้มีส่วนในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียน เช่น การบริการด้านสุขภาพอนามัย	4.35	0.63	มาก	7
	รวมเฉลี่ย	**4.36**	**0.60**	**มาก**	

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.36, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.54) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.43, S.D. = 0.54) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาฝึกอบรม สาธิตความรู้ให้แก่นักเรียน ($\overline{X}$ = 4.43, S.D. = 0.57) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.66) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ใช้การเปรียบเทียบ (F–test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One–Way ANOVA) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา (n = 191)

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	แหล่งข้อมูล	SS	df	Ms	F	Sig
ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	55.242	3	18.414	139.812	0.000*
	ภายในกลุ่ม	24.629	187	0.132		
	รวม	**79.871**	**190**			
ด้านการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	51.602	3	17.201	150.125	0.000*
	ภายในกลุ่ม	21.426	187	0.115		
	รวม	**73.028**	**190**			
ด้านการบริการชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	51.142	3	17.047	157.945	0.000*
	ภายในกลุ่ม	20.183	187	0.108		
	รวม	**71.325**	**190**			
ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	44.619	3	14.873	190.265	0.000*
	ภายในกลุ่ม	14.618	187	0.078		
	รวม	**59.237**	**190**			
ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	43.409	3	14.470	135.752	0.000*
	ภายในกลุ่ม	19.932	187	0.107		
	รวม	**63.342**	**190**			
ผลรวมทั้งหมด	**ระหว่างกลุ่ม**	**49.014**	**3**	**16.338**	**160.285**	0.000*
	ภายในกลุ่ม	**19.061**	**187**	**0.102**		
	รวม	**68.075**	**190**			

หมายเหตุ* Sig น้อยกว่า 0.05

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน จึงได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปรากฏตามตาราง 9 10 11 12 13

ตาราง 10 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ จำแนกตามสถานศึกษา

ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
ขนาดเล็ก		0.000*	0.000*	0.000*
ขนาดกลาง	0.000*		0.090	0.000*
ขนาดใหญ่	0.000*	0.090		0.000*
ขนาดใหญ่พิเศษ	0.000*	0.000*	0.000*	

หมายเหตุ* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาด

ใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 11 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการประชาสัมพันธ์ จำแนกตามสถานศึกษา

ด้านการประชาสัมพันธ์	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
ขนาดเล็ก		0.000*	0.000*	0.002*
ขนาดกลาง	0.000*		0.039*	0.000*
ขนาดใหญ่	0.000*	0.039*		0.000*
ขนาดใหญ่พิเศษ	0.002*	0.000*	0.000*	

หมายเหตุ* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 12 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสถานศึกษา

ด้านการบริการชุมชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
ขนาดเล็ก		0.000*	0.000*	0.006*
ขนาดกลาง	0.000*		0.014*	0.000*
ขนาดใหญ่	0.000*	0.014*		0.000*
ขนาดใหญ่พิเศษ	0.006*	0.000*	0.000*	

หมายเหตุ* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการบริการชุมชน แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานศึกษา

ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
ขนาดเล็ก		0.000*	0.000*	0.143
ขนาดกลาง	0.000*		0.001*	0.000*
ขนาดใหญ่	0.000*	0.014*		0.000*
ขนาดใหญ่พิเศษ	0.143	0.000*	0.000*	

หมายเหตุ* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 14 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน จำแนกตามสถานศึกษา

ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
ขนาดเล็ก		0.000*	0.000*	0.042*
ขนาดกลาง	0.000*		0.081	0.000*
ขนาดใหญ่	0.000*	0.081		0.000*
ขนาดใหญ่พิเศษ	0.042*	0.000*	0.000*	

หมายเหตุ* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

บทสรุป

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำนวน 191 คนและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ผลปรากฏตามรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งปัจจุบันเป็นครูผู้สอน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 94.24 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.76 และส่วนใหญ่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 40.31 รองลงมาคืออยู่โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 29.85 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 12.04 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้าน

การได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่ละด้านสรุปผล ดังนี้

2.1 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งครูเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ชุมชนจัดขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการการออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการแก่บุคคลที่ช่วยเหลือสนับสนุนในการกิจกรรมของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนได้จัดทำรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนได้จัดให้มีการประกาศเสียงตามสายเพื่อให้ชุมชนรับทราบในข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการบริการชุมชน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสารแก่ชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตแก่ชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนให้บริการด้านคอมพิวเตอร์แก่ชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนให้ความอนุเคราะห์แก่ชุมชนใช้สนามกีฬาในการทำกิจกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมกำกับ ติดตามผลงานของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาฝึกอบรม สาธิตความรู้ให้แก่นักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 5 ด้าน จึงได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังนี้

3.1 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ด้านการบริการชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ ผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่สำคัญและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบการจัดการศึกษาและระบบบริหารงานภายในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จและไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ จะต้องอาศัยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในด้านการให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา คอยสนับสนุนและส่งเสริมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนซึ่งถือว่าเป็นผลผลิตที่สำคัญที่สุดบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการศึกษาของชาติ นั่นคือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตนตามหลักค่านิยม 12 ประการ ส่วนโรงเรียนก็จะต้องดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการประจำปีที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ผลงานนักเรียน ผลงานครู ความเคลื่อนไหวในการพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่เสมอ ยกตัวอย่างเช่น การจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสสำคัญ ๆ เช่น การประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อแจ้งนโยบายของโรงเรียนการจัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ วันเด็กแห่งชาติ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับ นาวิน แกละสมุทร (2562) ศึกษาเรื่องการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับ ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เรียงดับจากคะแนนมากไปหาน้อย ดังนี้

1.1 ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

มีส่วนร่วมกำกับ ติดตามผลงานของโรงเรียน มีส่วนร่วมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน มีการเสนอแนวทางให้คำปรึกษาด้านการบริหารโรงเรียน มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดการศึกษาแก่นักเรียนทั้งในและนอกเขตบริการ มีส่วนร่วมในการบริหารด้านการเงินของโรงเรียน ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน สนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา ชูแสง (2557) ศึกษาการดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการสร้างสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ด้านงานเกี่ยวกับกรรมการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ดาวประกาย สายแก้ว (2556) ซึ่งศึกษาเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดทับไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านเกี่ยวกับคณะกรรมสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริการชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสาร บริการด้านอินเตอร์เน็ต บริการด้านคอมพิวเตอร์แก่ชุมชน โรงเรียนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในการศึกษาหาความรู้ ให้บริการด้านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารแก่ชุมชน โรงเรียนให้ครูออกไปช่วยกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่าง ๆ ให้บริการด้านห้องสมุดแก่ชุมชน โรงเรียนให้ความร่วมมือแก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น ให้บริการโต๊ะเก้าอี้แก่ชุมชนในการทำกิจกรรมโรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านอาคารอเนกประสงค์แก่ชุมชนในการทำกิจกรรมและโรงเรียนให้ความอนุเคราะห์แก่ชุมชนใช้สนามกีฬาในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ นาวิน แกละสมุทร (2562) ศึกษาเรื่องการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการบริการชุมชน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ด้านการให้บริการชุมชนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาฝึกอบรม สาธิตความรู้ให้แก่นักเรียน ให้การสนับสนุนด้านความคิดในการพัฒนาโรงเรียน สนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ให้การสนับสนุนด้านการเงินในการพัฒนาโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้มีส่วนในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียน เช่น การบริการด้านสุขภาพอนามัย ผู้ปกครองสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ในการพัฒนาโรงเรียน มีพระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนและพระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ดาวประกาย สายแก้ว (2556) ซึ่งศึกษาเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดทับไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง โรงเรียนได้จัดทำรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน จัดทำรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ มีการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ โรงเรียนได้จัดทำจดหมายหรือวารสารเผยแพร่ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการจัดครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดทำผลการตรวจสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบและโรงเรียนได้จัดให้มีการประกาศเสียงตามสายเพื่อให้ชุมชนรับทราบในข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ดอกบัว เรืองเดช (2559) ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานสัมพันธ์ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 พบว่า การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 รายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่ม

เครือข่ายเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ มีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการส่งครูเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน โรงเรียนมีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ชุมชนจัดขึ้นเพื่อประสานความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียนและชุมชนและโรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมชุมชน โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่ชุมชนจัดขึ้น โรงเรียนมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชนและโรงเรียนมีการการออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการ ซึ่งสอดคล้องกับ ปัทมาพร แสงแจ่ม (2559) ศึกษาเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ดาวประกาย สายแก้ว (2556) ซึ่งศึกษาเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดทับไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกันสมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดต่างกันก็จะมีความพร้อมที่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่ก็จะมีจำนวนบุคลากรมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งภาระงานที่นอกเหนือจากงานสอนของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันก็จะมีปริมาณงานที่ใกล้เคียงกัน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วโรงเรียนขนาดใหญ่ก็จะมีบุคลากรที่มีความพร้อมและเพียงพอในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในขณะเดียวกันโรงเรียนขนาดเล็กที่มีบุคลากรน้อย บุคลากรแต่ละคนอาจจะต้องรับผิดชอบในหลายภาระหน้าที่ จึงทำให้การดำเนินงานการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับสูงสุด เพราะคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ด้านการบริการชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสารแก่ชุมชน ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์

ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้งและด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งครูเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ขนาดโรงเรียนมีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา ชูแสง (2557) ศึกษาการดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับ ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ (2558) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายดังนี้

1. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนส่งเสริมในการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปเผยแพร่แก่ชุมชนเพื่อประกอบอาชีพและการร่วมกับหน่วยงานอื่นในการจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยการรักษาพยาบาลให้แก่ประชาชนในชุมชน

2. ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดให้มีการรวบรวมและเผยแพร่ประวัตินักเรียนดีเด่นผ่านทางวารสารของโรงเรียนและการจัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์

3. ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีการเชิญผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นให้เป็นที่ปรึกษาด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมขอรับความช่วยเหลือด้านแรงงานจากชุมชนและการได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจากชุมชน

4. ด้านการบริการชุมชน โรงเรียนควรให้ความอนุเคราะห์แก่ชุมชนใช้สนามกีฬาในการทำกิจกรรม โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านอาคารอเนกประสงค์แก่ชุมชนในการทำกิจกรรมและควรให้บริการโต๊ะเก้าอี้แก่ชุมชนในการทำกิจกรรม

5. ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ควรมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนกับชุมชนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนของโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ จันทโชติ. (2556). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านคลองมะขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา. (2553.) **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3**). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คนึงนิจ กฤษนาม. (2553). **การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่ายวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ชานุวัฒน์ สุดสาคร. (2547). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ดาวประกาย สายแก้ว. (2556). **การการเสริมสร้างความสัมพันธ์รระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดทับไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ดอกบัว เรืองเดช. (2559). **การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., วิทยาลัยนครราชสีมา, นครราชสีมา.

ดลใจ ตันเจริญ. (2557). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2560). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตรและสังคมศาสตร.** อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

นาวิน แกละสมุทร. (2562). **การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

บัณฑิกา วงค์กุลพิลาศ. (2555). **การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ในอำเภอคลองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2559). **สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

บุญธรรม จิตอนันต์. (2560). **การวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประสิทธิ์ เผยกลิ่น. (2557). **รูปแบบการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยราชัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2559). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). บุรีรัมย์: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์. (2559). **การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., วิทยาลัยนครราชสีมา, นครราชสีมา.

ปัทมาพร แสงแจ่ม. (2561). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1**. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. (2560). **ระเบียบวิธีทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). ปัตตานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

พนิจดา วีระชาติ. (2542). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

พลพัต ชนะชนกุล. (2556). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านบึงตะกู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ. (2548). แนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาโดยการประเมินและกระบวนการวิจัย. **วารสารวิชาการ**, 8(6), 19–23.

ยุพิน อัฐโส. (2556). **การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง**

เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

รัตนา กาญจนพันธ์. (2556). **การบริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

รุ่งทิพย์ เข็มทิศ. (2559). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2559). **ระเบียบวิธีวิจัย.** กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.

วรวุฒิ ต๊ะคำวรรณ. (2558). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2559). **การวิจัยในชั้นเรียน.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วาสนา ชูแสง. (2557). **การดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.

ศุภรัตน์ ปุ้งข้อ. (2558). **สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

สมชาย สุดเลิศ. (2550). **ศึกษาสภาพการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

สมนึก พงษ์สกุล. (2556). **ปัจจัยและรูปแบบยุทธวิธีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย. (2563). **รายงานผลการดำเนินงานประจำปี.** สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2564, จาก https://www.sesaocr.go.th

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู.** กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.** กรุงเทพฯ:

สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **แนวทางบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

หทัยทิพย์ อัมหธร. (2557). **การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านหนองชุมเห็ด (ประจวบอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

Catlip, S. M., and Carter, H. A. (1978). **Effective public relations** (5th ed.). Englewood Cliff: Prentice–Hall.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing** (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.

Deming, W. E. (1999). **PDCA cycle a quality approach.** Cambridge: MA MIT.

Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw–Hill Book.

Harris, Ben M. (1975). **Supervisory Behavior in Education** (2nd ed.). New Jersey: Prentice–Hall Inc.

Kindred, L.W. (1975). **School Public Relations Englewood Cliffs.** New Jersey: Prentice–Hall.

Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activating. **Journal of Education and Psychological Measurement**, 3(3), 607–610.

Likert, R. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. New York: Wiley and Son.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
ดร.ณัฐวุฒิ สัพโส	ตำแหน่งอาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษาผู้ช่วยคณบดี มหาวิทยาลัยพะเยา
นายอรรณพ จูจันทร์	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
ดร.วันรักษ์ขันหอม	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนป่าแดดวิทยาคม อำเภอ ป่าแดด จังหวัดเชียงราย

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงรายแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงรายทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการชุมชน ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด เพราะผู้วิจัยสรุปผลออกมาในภาพรวม

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นายรัฐเขตร แรงทน
นิสิตปริญญาโทหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงโปรดทำเครื่องหมาย √ ในช่อง □ หน้าข้อความให้ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

□ ผู้บริหารสถานศึกษา

□ ครูผู้สอน

2. ขนาดสถานศึกษา

□ ขนาดเล็ก

□ ขนาดกลาง

□ ขนาดใหญ่

□ ขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย √ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงรายโดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ						
0.	โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมชุมชน	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ขอ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความคิดเห็น 5 หมายถึงโรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อที่	รายการคำถาม	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				
		5	4	3	2	1
ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่น ๆ						
1	โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ที่ชุมชนจัดขึ้น					
2	โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น					
3	โรงเรียนมีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ชุมชนจัดขึ้น					
4	โรงเรียนมีการส่งครูเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน					
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชน					
6	โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมชุมชน					
7	โรงเรียนมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน					
8	โรงเรียนมีการการออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการแก่บุคคลที่ช่วยเหลือสนับสนุนในการกิจกรรมของโรงเรียน					

ข้อที่	รายการคำถาม	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				
		5	4	3	2	1
ด้านการประชาสัมพันธ์						
1	โรงเรียนได้จัดทำจดหมายหรือวารสารเผยแพร่ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน					
2	โรงเรียนได้จัดให้มีการประกาศเสียงตามสายเพื่อให้ชุมชนรับทราบในข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน					
3	โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ					
4	โรงเรียนได้จัดทำรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ					
5	โรงเรียนได้จัดทำผลการตรวจสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ					
6	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
7	โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
8	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน					
9	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ					
ด้านการบริการชุมชน						
1	โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านอาคารอเนกประสงค์แก่ชุมชนในการทำกิจกรรม					
2	โรงเรียนให้ความอนุเคราะห์แก่ชุมชนใช้สนามกีฬาในการทำกิจกรรม					
3	โรงเรียนให้บริการโต๊ะเก้าอี้แก่ชุมชนในการทำกิจกรรม					

ข้อที่	รายการคำถาม	บทบาทในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
		5	4	3	2	1
4	โรงเรียนให้บริการด้านห้องสมุดแก่ชุมชน					
5	โรงเรียนให้บริการด้านหนังสือพิมพ์นิตยสารวารสารแก่ชุมชน					
6	โรงเรียนให้บริการด้านคอมพิวเตอร์แก่ชุมชน					
7	โรงเรียนให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตแก่ชุมชน					
8	โรงเรียนให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสารแก่ชุมชน					
9	โรงเรียนให้ความร่วมมือแก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น					
10	โรงเรียนให้ครูออกไปช่วยกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่าง ๆ					
11	โรงเรียนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในการศึกษาหาความรู้					
ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
1	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน					
2	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน					
3	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน					
4	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามผลงานของโรงเรียน					
5	คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน					
6	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน					

ข้อที่	รายการคำถาม	บทบาทในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
		5	4	3	2	1
7	คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
8	คณะกรรมการสถานศึกษาเสนอแนวทางให้คำปรึกษาด้านการบริหารโรงเรียน					
9	คณะกรรมการสถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดการศึกษาแก่นักเรียนทั้งในและนอกเขตบริการ					
10	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารด้านการเงินของโรงเรียน					
11	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน					
ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน						
1	ปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาฝึกอบรมสาธิตความรู้ให้แก่นักเรียน					
2	ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน					
3	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านความคิดในการพัฒนาโรงเรียน					
4	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน					
5	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเงินในการพัฒนาโรงเรียน					
6	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ในการพัฒนาโรงเรียน					
7	พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน					

ข้อที่	รายการคำถาม	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				
		5	4	3	2	1
8	ผู้ปกครองสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน					
9	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้มีส่วนในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียนเช่นการบริการด้านสุขภาพอนามัย					
10	พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน					
11	ผู้ปกครองสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน					
12	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้มีส่วนในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียนเช่นการบริการด้านสุขภาพอนามัย					

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ค ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ตาราง 15 แสดงผลดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชมและหน่วยงานอื่นๆ						
1	โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ที่ชุมชนจัดขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	โรงเรียนมีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ชุมชนจัดขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	โรงเรียนมีการส่งครูเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีการการออกเกียรติบัตรหรือเครื่องหมายตอบแทนตามระเบียบราชการแก่บุคคลที่ช่วยเหลือสนับสนุนในการกิจกรรมของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านการประชาสัมพันธ์						
9	โรงเรียนได้จัดทำจดหมายหรือวารสารเผยแพร่ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	โรงเรียนได้จัดให้มีการประกาศเสียงตามสายเพื่อให้ชุมชนรับทราบในข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	โรงเรียนได้จัดทำรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	โรงเรียนได้จัดทำผลการตรวจสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	โรงเรียนมีการจัดครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านการบริการชุมชน						
18	โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านอาคารอเนกประสงค์แก่ชุมชนในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	โรงเรียนให้ความอนุเคราะห์แก่ชุมชนใช้สนามกีฬาในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	โรงเรียนให้บริการโต๊ะเก้าอี้แก่ชุมชนในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	โรงเรียนให้บริการด้านห้องสมุดแก่ชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	โรงเรียนให้บริการด้านหนังสือพิมพ์นิตยสารวารสารแก่ชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	โรงเรียนให้บริการด้านคอมพิวเตอร์แก่ชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	โรงเรียนให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตแก่ชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	โรงเรียนให้บริการด้านเครื่องถ่ายเอกสารแก่ชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	โรงเรียนให้ความร่วมมือแก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	โรงเรียนให้ครูออกไปช่วยกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	โรงเรียนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในการศึกษาหาความรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
29	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามผลงานของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33	คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36	คณะกรรมการสถานศึกษาเสนอแนวทางให้คำปรึกษาด้านการบริหารโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37	คณะกรรมการสถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดการศึกษาแก่นักเรียนทั้งในและนอกเขตบริการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารด้านการเงินของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน						
40	ปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาฝึกอบรมสาธิตความรู้ให้แก่นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
41	ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
42	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านความคิดในการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเงินในการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ในการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
46	พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47	ผู้ปกครองสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
48	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้มีส่วนในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียนเช่นการบริการด้านสุขภาพอนามัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
49	พระสงฆ์เข้ามาอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
50	ผู้ปกครองสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
51	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้มีส่วนในการจัดสวัสดิการแก่นักเรียนเช่นการบริการด้านสุขภาพอนามัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป

1. ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค(Cronbach)

1.1 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excludeda	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.99	51

ภาพ 2 แสดงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

		ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ขนาดสถานศึกษา
N	Valid	191	191
	Missing	0	0

ภาพ 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ผู้บริหารสถานศึกษา	11	5.76	5.76	5.76
	ครูผู้สอน	180	94.24	94.24	100.00
	Total	191	100.00	100.00	

ภาพ 4 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ขนาดสถานศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ขนาดเล็ก	57	29.85	29.85	29.85
	ขนาดกลาง	77	40.31	40.31	70.16
	ขนาดใหญ่	23	12.04	12.04	82.20
	ขนาดใหญ่พิเศษ	34	17.80	17.80	100.00
	Total	191	100.00	100.00	

ภาพ 5 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขนาดสถานศึกษา

2.2 การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำนวน 51ข้อ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ข้อที่ 1	191	2	5	4.31	0.64
ข้อที่ 2	191	2	5	4.34	0.65
ข้อที่ 3	191	2	5	4.35	0.65
ข้อที่ 4	191	2	5	4.36	0.70

ข้อที่ 5	191	3	5	4.30	0.64
ข้อที่ 6	191	3	5	4.32	0.68
ข้อที่ 7	191	2	5	4.31	0.71
ข้อที่ 8	191	2	5	4.30	0.65
ข้อที่ 9	191	2	5	4.32	0.68
ข้อที่ 10	191	3	5	4.29	0.62
ข้อที่ 11	191	3	5	4.37	0.65
ข้อที่ 12	191	2	5	4.39	0.59
ข้อที่ 13	191	2	5	4.30	0.69
ข้อที่ 14	191	3	5	4.42	0.59
ข้อที่ 15	191	2	5	4.32	0.69
ข้อที่ 16	191	3	5	4.39	0.61
ข้อที่ 17	191	2	5	4.34	0.65
ข้อที่ 18	191	2	5	4.30	0.69
ข้อที่ 19	191	2	5	4.27	0.70
ข้อที่ 20	191	2	5	4.33	0.56
ข้อที่ 21	191	3	5	4.37	0.62
ข้อที่ 22	191	3	5	4.40	0.61
ข้อที่ 23	191	3	5	4.41	0.62
ข้อที่ 24	191	3	5	4.41	0.61
ข้อที่ 25	191	2	5	4.42	0.65
ข้อที่ 26	191	2	5	4.35	0.71
ข้อที่ 27	191	3	5	4.39	0.61
ข้อที่ 28	191	3	5	4.41	0.64
ข้อที่ 29	191	3	5	4.39	0.56
ข้อที่ 30	191	3	5	4.34	0.64
ข้อที่ 31	191	3	5	4.32	0.66

ข้อที่ 32	191	3	5	4.47	0.58
ข้อที่ 33	191	3	5	4.48	0.61
ข้อที่ 34	191	3	5	4.39	0.55
ข้อที่ 35	191	3	5	4.38	0.58
ข้อที่ 36	191	3	5	4.42	0.55
ข้อที่ 37	191	2	5	4.42	0.62
ข้อที่ 38	191	3	5	4.41	0.57
ข้อที่ 39	191	3	5	4.46	0.54
ข้อที่ 40	191	3	5	4.43	0.57
ข้อที่41	191	3	5	4.43	0.54
ข้อที่ 42	191	3	5	4.40	0.53
ข้อที่ 43	191	3	5	4.44	0.54
ข้อที่ 44	191	3	5	4.36	0.58
ข้อที่ 45	191	2	5	4.29	0.63
ข้อที่ 46	191	2	5	4.29	0.65
ข้อที่ 47	191	3	5	4.38	0.61
ข้อที่ 48	191	2	5	4.34	0.68
ข้อที่ 49	191	2	5	4.29	0.66
ข้อที่ 50	191	3	5	4.33	0.62
ข้อที่ 51	191	2	5	4.35	0.63
Valid N (listwise)	191				

ภาพ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหาร
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.3 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้าน1	Between Groups	55.242	3	18.414	139.812	.000
	Within Groups	24.629	187	.132		
	Total	79.871	190			
ด้าน2	Between Groups	51.602	3	17.201	150.125	.000
	Within Groups	21.426	187	.115		
	Total	73.028	190			
ด้าน3	Between Groups	51.142	3	17.047	157.945	.000
	Within Groups	20.183	187	.108		
	Total	71.325	190			
ด้าน4	Between Groups	44.619	3	14.873	190.265	.000
	Within Groups	14.618	187	.078		
	Total	59.237	190			
ด้าน5	Between Groups	43.409	3	14.470	135.752	.000
	Within Groups	19.932	187	.107		
	Total	63.342	190			
ผลรวม	Between Groups	49.014	3	16.338	160.285	.000
	Within Groups	19.061	187	.102		
	Total	68.075	190			

ภาพ 7 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษาภาพรวม

Multiple Comparisons

Scheffe

Dependent Variable	(I) size	(J) size	Mean Difference (I–J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้าน1	ขนาดเล็ก	2	-1.22206*	.06341	.000	-1.4010	-1.0432
		3	-1.00086*	.08965	.000	-1.2538	-.7479
		4	-.34133*	.07864	.000	-.5632	-.1195
	ขนาดกลาง	1	1.22206*	.06341	.000	1.0432	1.4010
		3	.22120	.08624	.090	-.0221	.4645
		4	.88073*	.07473	.000	.6699	1.0915
	ขนาดใหญ่	1	1.00086*	.08965	.000	.7479	1.2538
		2	-.22120	.08624	.090	-.4645	.0221
		4	.65953*	.09798	.000	.3831	.9359
	ขนาดใหญ่พิเศษ	1	.34133*	.07864	.000	.1195	.5632
		2	-.88073*	.07473	.000	-1.0915	-.6699
		3	-.65953*	.09798	.000	-.9359	-.3831
ด้าน2	ขนาดเล็ก	2	-1.17400*	.05914	.000	-1.3409	-1.0071
		3	-.93872*	.08362	.000	-1.1746	-.7028
		4	-.28655*	.07335	.002	-.4935	-.0796
	ขนาดกลาง	1	1.17400*	.05914	.000	1.0071	1.3409
		3	.23527*	.08043	.039	.0084	.4622
		4	.88745*	.06970	.000	.6908	1.0841
	ขนาดใหญ่	1	.93872*	.08362	.000	.7028	1.1746
		2	-.23527*	.08043	.039	-.4622	-.0084
		4	.65217*	.09139	.000	.3944	.9100
	ขนาดใหญ่พิเศษ	1	.28655*	.07335	.002	.0796	.4935
		2	-.88745*	.06970	.000	-1.0841	-.6908
		3	-.65217*	.09139	.000	-.9100	-.3944
ด้าน3	ขนาดเล็ก	2	-1.16427*	.05740	.000	-1.3262	-1.0023
		3	-.90736*	.08116	.000	-1.1363	-.6784
		4	-.25518*	.07119	.006	-.4560	-.0543
	ขนาดกลาง	1	1.16427*	.05740	.000	1.0023	1.3262

		3	.25692*	.07807	.014	.0367	.4772
		4	.90909*	.06765	.000	.7182	1.0999
	ขนาดใหญ่	1	.90736*	.08116	.000	.6784	1.1363
		2	-.25692*	.07807	.014	-.4772	-.0367
		4	.65217*	.08870	.000	.4019	.9024
	ขนาดใหญ่พิเศษ	1	.25518*	.07119	.006	.0543	.4560
		2	-.90909*	.06765	.000	-1.0999	-.7182
		3	-.65217*	.08870	.000	-.9024	-.4019
ด้าน4	ขนาดเล็ก	2	-1.06402*	.04885	.000	-1.2018	-.9262
		3	-.79412*	.06907	.000	-.9890	-.5993
		4	-.14195	.06059	.143	-.3129	.0290
	ขนาดกลาง	1	1.06402*	.04885	.000	.9262	1.2018
		3	.26990*	.06644	.001	.0825	.4573
		4	.92208*	.05757	.000	.7597	1.0845
	ขนาดใหญ่	1	.79412*	.06907	.000	.5993	.9890
		2	-.26990*	.06644	.001	-.4573	-.0825
		4	.65217*	.07548	.000	.4392	.8651
	ขนาดใหญ่พิเศษ	1	.14195	.06059	.143	-.0290	.3129
		2	-.92208*	.05757	.000	-1.0845	-.7597
		3	-.65217*	.07548	.000	-.8651	-.4392
ด้าน5	ขนาดเล็ก	2	-1.05966*	.05705	.000	-1.2206	-.8987
		3	-.85685*	.08065	.000	-1.0844	-.6293
		4	-.20468*	.07075	.042	-.4043	-.0051
	ขนาดกลาง	1	1.05966*	.05705	.000	.8987	1.2206
		3	.20280	.07758	.081	-.0161	.4217
		4	.85498*	.06723	.000	.6653	1.0446
	ขนาดใหญ่	1	.85685*	.08065	.000	.6293	1.0844
		2	-.20280	.07758	.081	-.4217	.0161
		4	.65217*	.08814	.000	.4035	.9008
	ขนาดใหญ่พิเศษ	1	.20468*	.07075	.042	.0051	.4043
		2	-.85498*	.06723	.000	-1.0446	-.6653
		3	-.65217*	.08814	.000	-.9008	-.4035
ผลรวม	ขนาดเล็ก	2	-1.13680*	.05579	.000	-1.2942	-.9794

	3	-.89958*	.07887	.000	-1.1221	-.6771
	4	-.24594*	.06918	.007	-.4411	-.0508
ขนาดกลาง	1	1.13680*	.05579	.000	.9794	1.2942
	3	.23722*	.07587	.023	.0232	.4512
	4	.89086*	.06574	.000	.7054	1.0763
ขนาดใหญ่	1	.89958*	.07887	.000	.6771	1.1221
	2	-.23722*	.07587	.023	-.4512	-.0232
	4	.65364*	.08620	.000	.4105	.8968
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	.24594*	.06918	.007	.0508	.4411
	2	-.89086*	.06574	.000	-1.0763	-.7054
	3	-.65364*	.08620	.000	-.8968	-.4105

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ภาพ 8 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษารายด้าน

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	รัฐเขตร แรงทน
วัน เดือน ปี เกิด	15 สิงหาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2547 ศษ.บ. (พลศึกษา), มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	246 หมู่ 8 ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	รัฐเขตร แรงทน. (ผู้บรรยาย). (17-23 เมษายน 2565). การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเชียงราย ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 8 (หน้า 789-801). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.